

KANGAATSIAP KOMMUNIA

Kommunimut Pilersaarut 1998 – 2010

KOMMUNIMUT PILERSAARUTIP SIUNERTAA SANANEQAATAALU

Kommunimut pilersaarutip siunertaraa tunngaviusumik illoqarfimmut nunaqarfiiinullu inerartortitsinissamik pilersaarummik Kangaatsiap Kommuniani pilersitsinissaa.

Kommunimut pilersaarutip imarai :

- pilersaarummut nassuaat, kommunimi immikkoortumiit immikkoortumut killiffiusut, aammalu suliassat tamanna tunuliaqtaralugu aallartineqarnissaannut kissaatigineqartut.
- Kangaatsiap illoqarfiani nunaqarfiiinilu sisamaasuni illunut pilersarusiat Attumi, Iginniarfimmi, Ikerasaarsummi kiisalu Niaqornaarsummi.
- Kingulliullugulu inissinneqarsimapput communalbestyrelsip nunaminertanik agguasarnermi aqutsinermilu maleruagassiai.

Pilersarusiaq ukiumut ataasiarlugu ileqqusumik misissorneqartassaaq aningasanut pilersaarsiornermut ilanngullugu, taamaalilluni pilersaarutip siunertaanik naligiissarisarnissaq aammalu tulleriaarinerit, sanaartugassanik kissaatigisanik ataqtigisarinissaq Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliisarnermut pilersarusiornerannut malinnaatinneqarniassammata.

Kommunalbestyrelsillu ilimagivaa, kommunimut pilersaarut kommunip inerartortinnejarnissaanut aammalu innuttaasut atugarisamikkut pitsanngorsaavigineqarnissaanut sakkussaajumaartoq pitsaasoq.

Kommunalbestyrelsi sinnerlugu

Borgmester, Paulus Steenholdt

SIULEQUT	3
IMAI	4
1 Pilersarusiamut nassuaat	
1.1 Pilersarusiap siunertai	5
1.1.1 Pilersarusiaq pioereersoq ukiumullu pilersaarutip ingerlanera.	5
1.1.2. Nuna tamakkerlugu pilersarusiaq	6
1.1.3. Innuttaasut atugarissaat, sanaartukkallu isikuat	8
1.1.4. Kommunip aningaaasaqarniarnera	11
1.1.5. Kommunalbestyrelsip siunertai pingarnerit	12
1.2 Immikoortortani pilersaarut	14
1.2.1 Inuutissarsiornermut pilersaarut	15
1.2.2 Kommunimi suliffeqarfinnut, avatagiisut, pilersuinermullu pilersaarut	19
1.2.3 Ineqarnermut pilersaarut	25
1.2.4 Angallannermut pilersaarut	28
1.2.5 Isumaginninnermut peqqinnissaqarnermullu pilersaarut	33
1.2.6 Atuarfeqarnermut pilersaarut	36
1.2.7 Kulturimut sunngiffimmilu sammisassaqtitsinermut pilersaarut	39
1.3 Nunaqarfinni atukkat	42
1.3.1 Innuttaasut atugarisaat	42
1.3.2 Ineqarnermi atukkat	42
1.3.3 Sanaartortitsinermi kiisalu pitsangorsaanissanut kissaatigisat	43
2 Illoqarfiup nunaqarfiliu killeqarfii pilersaarutit	
2.1 Nunaminertanut oqartussaassuseq	44
2.2 Kangaatsiap Kommunia	44
2.3 Illoqarfiup killeqarfia	45
2.4 Nunaqarfiiit killeqarfii	46
2.5 Nunaannarmi sanaartorfiusimanngitsumi soqutigisat	47
3 Kangaatsiap Illoqarfianut pilersarusiaq	
3.1 Tunngaviusumik Sananeqaataa	48
3.2 Pifdimmi pilersarusiornermi killiliussat	51
4 Attumi nunaqarfimmut pilersaarut	
4.1 Tunngaviusumik sananeqaataa	57
4.2 Nunaminertanik atuisarnermut maleruagassat	57
5 Iginniarfimmi nunaqarfimmut pilersaarut	
5.1 Tunngaviusumik sananeqaataa	64
5.2 Nunaminertanik atuisarnermut maleruagassat	64
6 Ikeresaarsummi nunaqarfimmut pilersaarut	
6.1 Tunngaviusumik sananeqaataa	69
6.2 Nunaminertanik atuisarnermut maleruagassat	70
7 Niaqornaarsummi nunaqarfimmut pilersaarut	
7.1 Tunngaviusumik sananeqaataa	76
7.2 Nunaminertanik atuisarnermut maleruagassat	76
8 Nunaminertanik agguasarnermi maleruagassat	
8.1 Kommunimut pilersaarutip inatsisitigut allanngortitassaanngissusia	81
8.2 Illoqarfimmi nunaqarfinnilu nunaminertanik agguassisarnermi maleruagassat	81
9 Akuerineqarneranut nalunaarsuutit	
9.1 Inatsisitigut tunngavissat kiisalu inatsisitigut allanngortitassaanngissusii	85
9.2 Nalunaarsukkat	85

Assit allagartaliussat - Kangaatsiaq tunngaviugsumik sananeqaataa

1.1.1 PILERSAAARUSIAQ PIOREERSOQ AAMMA UKIUMUT PILERSAARUTIP INGER-LANERA

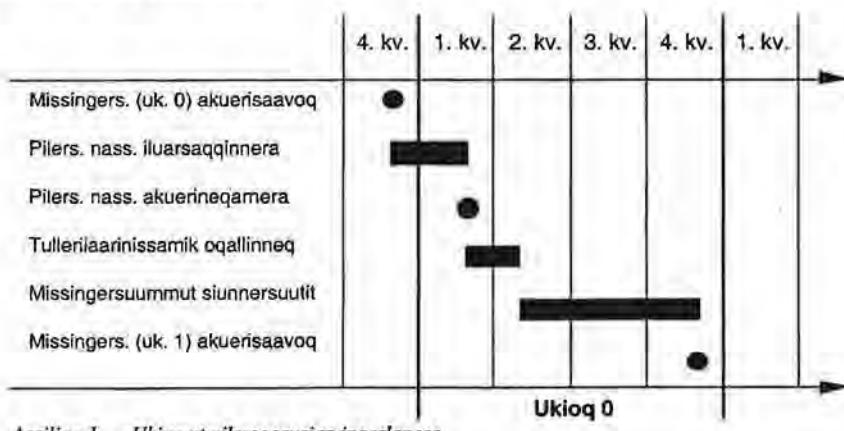
Pilersaaruseiaq pioreersoq

1986 tikillugu Kangaatsiap illoqarfia nunaqarfittut atuussimavoq, aammalu taamaammat - inatsisit taamani atuuttuusut naapertorluginit - illoqarfimmumt pilersaarummik pilersitsinissamut pisussaaffeqartoqarsimanani. Illoqarfialli sananeqaataa illoqarfinnut allanut assersuulluarneqarsinnaasimalluni, illoqarfimmullu pilersaaruteqannginnera taamanili amigaatigineqarsimavoq. Tamannalu tunuliaqtutaralugu kommunalbestyrelsi 1986-mi aalajangerpoq Kangaatsiap illoqarfianut illoqarfimmumt pilersaarummik sanasoqassasoq.

Kommunit pilersaaruseiorneqartarnerat Inatsisitt tunngaviusut nutaat atulersinneqarnerisigut 1990-mi Naalakkersuisuusut piumasaqaatigaat, kommunit tamarmik juli-p aallaqqataa tikitsinnagu kommuninut pilersaarutinik sanassasut. Tunniussinissamulli killissaritaasoq Kangaatsiap Kommunianut sivitsorneqarpooq, pilersaarusrilu manna iluatsillugu siullerpaamik ataatsimoortumik Kangaatsiap Kommuniani ineriartortitsinermut pilersaarusiortoqarluni.

Kommunimut pilersaaruseiaq "siullermeerummic" sanaajuvoq - tassa imaappoq tunngaviusumik pilersaarut ineriartortinnejartussaq, ineriartornerlu malillugu kommunimi pilersaaruseianut iluarsanneqartartussaq.

Ukiuumut pilersaaruseiap ingerlanera

Assiliaq I - Ukiuumut pilersaaruseiap ingerlanera

Taamatut pilersaarusiortarnermut ineriartornermut aallaavittut kommunimut pilersaaruseiaq ukiuumut ataasiarluni nalilersorneqartassaaq, taamaaliluni ataavartunik kommunimut pilersaarutip siunertai immikkoortortaqarfinnullu pilersaarutai malinnaatinneqartarniassammata. Siunertamut ilaatinneqarpooq namminersornerusut kommunimut aningaasaliisamerannut pilersaarutaata oqaluuserineqartarnissa, taamaalillunilu ataatsimoortumik, nalleriissaakkaamillu kommunip pilersaaruseiorneqarnera malinnaavigineqarniassammatt.

Ukiuumut pilersaarutip ingerlanera (assiliaq 1 takuuk) makkuninnga kinguneqassaaq :

- 4. Aamma 1. Kvartal. Pilersaaruseiamut nassuaat kommunip aningaasaqarnermut pilersaaruseiorneranut ilangullugu akuerineqartassaaq aamma Inatsisartut aningaasaqarnermut inatsisaata akuerineqarneranuttaaq ilanngunneqarluni. Taamalu nalilersuisarnermi naalakkersuisut ukiut tamaasa sanaartornermut nassuaammik aammalu nuna tamakkerlugu pilersaaruseiamut nassuaammik saqqummiussisassapput.
- 1. Marts. Pilersaarummut nassuaat akuerineqartassaaq sanaartugassanut kissaatigisanut namminersornerusut ukiup tullianut aningaasaqarnermut inatsisissaanut ilangullugu. Pilersaarummut nassuaat kissaatigisanik ilalerlugu 1. marts nallertinnagu naalakkersuisunut nassiuunneqartassaaq.
- 2. Kvartal. Pilersaaruseiamut nassuaat communalbestyrelsimi tulleriaarinissamut tunngavissanik oqallitsisinerlik pilersitsisinnavaq, aammalu tamanna tunngavigalugu ukiuumut tullermut aningaasaqarnermut pilersaaruseiamut killiliussassat aalajangersarneqarsinnaallutik. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu sanaartortitsinermut pilersaaruseiornerat ataqtigissaarneqartassaaq. Namminersornerullutik Oqartussallu Naalakkersuisunut sanaartugassanut aningaasarutissat misissorneri ukiunut tullermut inassuteqaaserlugin saqqummiuttassavaat.

- 3. Kvartal. 3. Kvartalimi ukiumut tullernut aningaasaqarnermut pilersaarusiamut siunnersuutinik suliarinnitoqartassaaq.
- 4. Kvartal. 4. Kvartalimi Inatsisartut aningaasaqarnermut inatsit akuersissutigisassavaat aammalu kommunalbestyrelsip ukiumut tullermut aningaasaqarnermut pilersaarusiaq akuersissutigisassallugu. Naalakkersuisut pilersaarusiamut nassuaat tamanut saqqummiuttassavaa aammalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiaq kommunimut ukiumut tullermut ikaarsaarnissami aningaa-saqarnermut pilersaarummut aallaavissatut atortassallugu.

1.1.2 NUNA TAMAKKERLUGU PILERSAAARUSIAQ

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiap imarai :

- Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut malederugassat pingaarcerit, Inatsisartunit aaljangersar-neqartussat pilersaarusiornermi ukiumut nassuaatit tunngaviusussat, aamma
- Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliisarnermut pilersaarusiaa.

Kommunimut pilersaarusiaq nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut assortuuttumik nipeqar-tinneqassanngilaq.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut malederugassat pingaarcerit

"Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarusiaa nr 31 30. oktober 1991-meersoqpiutiitsinissa-mut nakkutiginninnermi kommunit pilersaarusiortarneranni" imaqarpoq aalajangersakkanik kommunalbestyrelsip peqataanissamik pisussaafiinik nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi piutiitsinissamut eriaginnittussaatitaanermik pilersaarusiornermi ilannguttariaqartut aammalu kom-munip illoqarfimmi nunaqarfinnilu aqtsineranut tunngasunik. Piutiitsinissami eriaginnittusa-a-titaaneq allakkiami "Kangaatsiaq - illut aamma illoqarfipiup immikkoortortaqarfii tussatut piukkussat", 1990-mi aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmiit Namminersornerullutik Oqartussat ataaniittumit suliarineqarsimasumit takuneqarsinnaapput, Kangaatsiap illoqarfiani ataatsimut taasarialinnik piutinnejqarsinnaasunik toqqaannartumik tikkuaasoqarsimanngimmatt, aammalu eriagisarialittut illut sisamat kisimik eqqaaneqarsinnaallutik.:

- Oqaluffik (B-55), 1920-mi sananeqarsimasoq aammalu 1988-89-mi allilerneqarsimasoq. Taannalu qisunniq qalligaalluni iluani tuussassianik ikaartitikkanik sanaajuvooq, illoqarfimmilu takoqqaarneqarsinnaasutut inissismalluni. Oqaluffiup inissisimaneramalunnaateqarluarpooq qaqqajunnap qaani inissiisimanera ersarilluinnarluni. Qaqqajunnap kangiatungaani sianeq immikkut inissinneqarsimavoq avannaatungaani toqusut inaat.
- Naparsiviusimasoq (B-27), 1932-mi sananeqarsimasoq.
- Quersuaq (B-36), 1930-kkut nalaanni aamma sanaajusimaganartoq.
- Tikeraanut inissiisarfik (B- 303), type HB 149 paarilluagaasoq.

Illunik eriagisassanik piutiitsinissamik aalajangersakkat takuneqarsinnaapput immikkoortortani killiliussatut allajangersakkani, illut pineqartut pillugit aalajangersakkani.

- § 4 malillugu kommunalbestyrelsi aamma asinik uppernarsatinillu piutiitsinissamut atortussanik nunaqarfinni illoqarfiallu avataani sananeqarsiminasunni piutinnejqarnissaannik piukkun-naatalinnik pissarsinissaq pisussaaffigaa. § 4-mut soqutiginaateqarsinnaasut kingusinnerusukkut ilanngussassami kommunip pilersaarusiornaranut atatillugu saqqummiunnneqartussami ilanngun-neqarumaarpuit.

Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuaataaanni 1998-imeersumi unammillerfigisassat annersat ilaat tassaavoq naamimaginartumik suliffisanik pilersitsinissamut toqqamavissatut inuiaqtigiinni naammattumik aningaasaqarnikkut ineriartortitsinissamik pilersitsinissamut periarfissiinissamut apeqqut, taamaaliornermilu inuiaqtigiit pigissaartut atta-tiinarsinnaanerat.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuaat naapertorlugu ineriartortitsinissami siullerpaamik tunaartariniarneqarsinnaasut tassa "inuutissarsiornikkut ingerlatsiviit annerusut" takornariartitsineq aammalu aatsitassarsiorneq, aalisarnermut tapiliutitut inuusutissarsiornikkut ingerlanneqar-sinnaasut. Tassungalu ilanngunneqarsinnaapput nunalerinermi inuutissarsiornerup nakussassaar-neqarnissaa avataaniit eqqussuivallaarneq killilersimaarniarlugu.

Kangaatsiap communalbestyrelsiata isumaqatigiissutigaa, Kangaatsiap Kommuniani inutissarsiorneq pisuussutit uumasssillit atorlugit ingerlanniarneqassasoq, tassalu puisit, aalisakkat aammalu uumasut qaleruallit takornariartitsinerlu.

Taaneqartumut kingullermut atatillugu Inuutisdsarsiornermut Takornariqarnermullu Isumasioqatigiiffimmik pilersitsisoqarsimavoq, Disko-p eqqaanilu kommunit peqatigalugit takornaqarnermut suleqatigiiffimmik aallarttsisoqarsimalluni (Ilulissat, Aasiaat, Uummannaq, Qasigiannguit aamma Qeqertarsuaq).

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuaatip innuttaasut amerleriarnissaat ilangullugu misis-sorsimavaa. Tassani ilimagineqarpoq sullissinermut nutserisarnermullu immikkoortortani aningaa-sartutigineqartartut amerleriarnissaat, pissutigalugu innuttaasut ukiui naapertorlugit inuusuttut aammalu malunnaatilimmik utoqqaat amerleriarnissaat allannguutaasussaammat. Ineriartorneq, suna tamaat eqqarsaatigalugu pisortatigut aningaasartuuteqarnerunissamik pilersisisussaq. Kangaatsiap Kommuniani innuttaasut siunissami amerleriarnissat pissusissamisut sammivilimmik innutaasut atugarisaat assiginngikkaluqaqisut eqqarsaatigalugit ingerlaannartussatut isumaqar-fagineqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliisarnermut pilersaarusiaat

Namminersornerullutik Oqartussat Kangaatsiap Kommunianut sanaartugassanut aningasaliini-samut pilersaarutaat Inatsisartut Inatsisaanni 1999-meersumi takuneqarsinnaavoq, katillugit 38,1 mio. kr.nit aningaasaliissutissatut pilersaarutigineqarsimasut piffissami ukiuni sisamaasuni 1999-miit 2002-mut. Assilisaq 2 takuuk.

IMMIKKORTORTANI PILERSAARUTIT NORMUI AAMMA SULIARINEQARTUSSAT	1999	2000	2001	2002	KAT.
2 - Kangaatsiami imermik pissarsiniartarneq	0,0	7,0	0,0	0,0	7,0
2- Sapusiamik iluarsaaneq, taseq 2 , Kangaatsiaq	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
4 - Umiarsuaqqat talittarfiata allineqarnissaa Kangaatsiaq	1,3	0,0	0,0	7,0	8,3
5 - Meeraaqquerivik 20-nik inissalik, Kangaatsiaq	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0
5 - Utoqqaat Illuat 12-nik inissalik, Kangaatsiaq	0,0	0,0	0,6	0,7	1,3
2 - Attumi innaallagissat aqqutaanik iluarsaaneq	0,6	0,0	0,6	0,0	1,2
4 - Attumi helistop	0,0	0,0	0,0	1,2	1,2
6 - Attumi atuarfiup nutarterneqarnera iluarsanneqarneralu	3,8	0,0	0,0	0,0	3,8
2 - Iginniarfimmi imeqarfissaq nutaaq	0,0	0,0	1,5	1,0	2,5
2 - Iginniarfimmi innaall. Aqq. Nutarterinissaq (imeq)	0,0	0,0	0,0	1,1	1,1
4 - Iginniarfimmi helistop	0,0	0,0	0,8	0,0	0,8
2 - Niaqornaarsummi ikuallaavissaq	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
2 - Niaqornaarsummi kall.innerat sarfaanik nalimmass.	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6
2 - Niaqornaarsummi kall.inn. aqqutaanik tallilerineq (imeq)	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0
2 - Niaqornaarsummi imeqarfipiup tallinissaa	0,0	0,0	2,5	2,5	5,0
2 - Ikeraaarsummi inn.aqqutaanik tallilerineq (imeq)	0,0	0,9	0,0	0,0	0,9
4 - Ikeraaarsummi helistop	1,5	0,0	0,0	0,0	1,5
KATILLUGIT	8,1	7,9	7,6	14,5	38,1

Assiliaq 2 - namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliissutissaat, 1999

1.1.3 INNUTTAASUT ATUGARISAAT AAMMA SANAARTORNEQARSIMASUT ISIKKUAT

Innuttaasut atugarisaat

Nuna tamakkerlugu pilersaaruiornermut nassuaasiaq naliliivoq Kalaallit Nunaanni Kisiitseqqisaartariup allaffiata piffissami 1995-miit 1005-mut innutasut amerleriarnissaannik eqqoriaanera naapertorlugu, "ineriartornerup ingerlanerani ukiuni aggersuni malunnaatilimmik inunngortartut ikileriarujussuarnissaannik nassataqarumaartoq, 60-ikkut naalerneranni 70-ikkullu aallartilaarnerata nalaani pisimasutut. Sulisinnaalersimasutut ukioqalersimasut arnanut amerlanernut atatillugu meeqqiorlutik aallartereersimammata, taakkua ukiunit siullinerusunit ikinnerudersimallutik.

Arnat 20-niit 24-t tungaanut ukioqalersimasut ullumikkut ukiut qulit qaangiunneraannit 2/3-nartut amerlatigippit, aammalu 15-niit 24-nut ukiullit 1994-mi ullumikkumut naleqqiullugit marloriaammik amerlanerusimallutik. Tamannalu meeqqiornerup appariarneranik kinguneqartussaassaaq. Taasumali paarlattuanik inutissarsiutinik qimatsisussat utoqglinersiuteqalersussallu ukiuni aggersuni amerlanerusapput innutasut amerliartornerannut naleqqiullugu. Tamannalu tunngavigalugu suliffissarsiortartut ikilisussaasallutik, ukiutillu tunngavigalugit tigusartagaqalersussat malunnaatilimmik amerleriartussaassallutik.

1994-mi januarip aallaqqataani innutasut arfineq pingasut 60-nik ukiulinnit taakkulu qaangerlugit ukiulillit inuutissarsiutinik ingerlaqarsimasut ukioq 2004-mut naleqqiullugit 6-1-ussapput. Ilanngullugulu eqqoriaanermi eqqoriarneqarpoq meeqqat inuusuttullu 6 %-mik amerlanerujumaartut inuussutissarsiutinik ingerlatallit akornanni."

Assialimi 3-mi takuneqarsinnaavoq 1988-miit 1998-mut ineriartornerup isikkua aammalu Kalaallit Nunaanni Kisiitseqqisaartariup allaffia 1998-miit 2008-mut eqqoriaanissamik suliaqarput. Tassanilu annikitsumik innutasut amerleriarnissaat ilimagineqarpoq 1,3 % missaani piffisami 1998-miit 08-tap tungaanut nuna tamakkerlugu. Ukiukinnerusut aammalu 25-niit 29-t tungaanut ukiullit ikileriaateqarnerat (siornatigut taaneqareersutut inunngortartut ikileriarjussaannut tunngatillugu) utoqqaanerusullu amerleriarnissaat ersarissuuvoq 15-niit-24-t tungaanut ukiullit malunnaatilimmik amerleriarujuussuarnissaat.

NUNA TAMAKKERLUGU	1988	1998	2008	98-08
00-04	5.113	5.299	4.988	- 5,9 %
05-14	8.291	10.089	9.878	- 2,1 %
15-19	4.512	3.770	4.696	24,6 %
20-24	6.868	3.193	3.825	19,8 %
25-59	26.443	29.409	27.745	- 5,7 %
60-	3.297	4.316	5.663	31,2 %
KATILLUGIT	54.524	56.076	56.795	1,3 %

Assiliaq. 3- Ineriartorneq 1988 - 98 aamma eqqoriaaneq 1998-08 tungaanut nuna tamakkerlugu

Kangaatsiaq

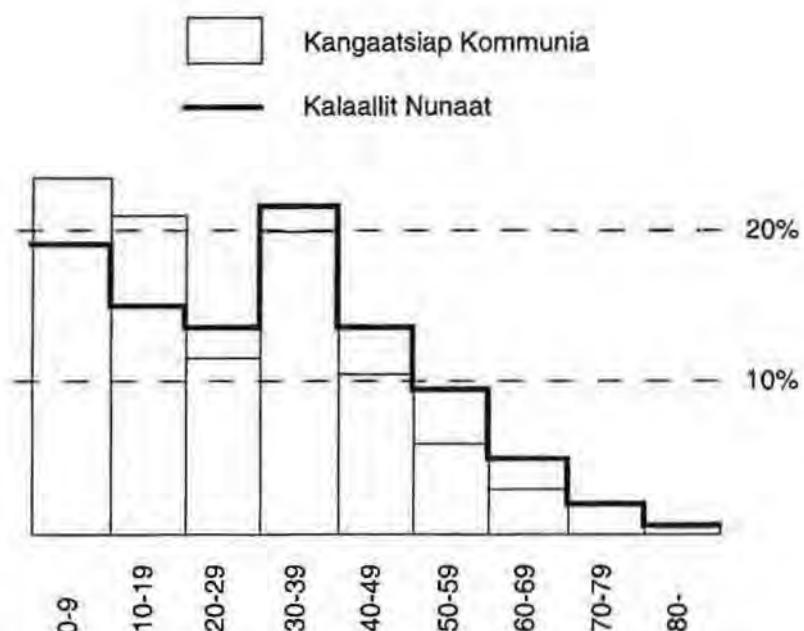
Ilimagisariaqarpoq, Kangaatsiami innutasut amerliartornerat - tamaat isigalugu - pissutsinut malinnaajumaartoq, nuna tamakkerlugu innutasut amerlassusiinik eqqoriaanermut atatillugu. Kisiannili arlalitsigut innutasut atugarisaasigut assiginngitsertotoqarpoq, tamannalu kommunip immikut ilisarnaataatut isigisariaqarpoq aammalu tamanna kommunimi inuutissarsiornikkut ineriartornermut takussutissaavoq. :

- Kangaatsiap Kommuniani innutasut amerliartornerat procentinngorlugu 1985-95 tungaanut annerugaatsiarsimavoq (21%) nunali tamakkerlugu (8 %)-iinnaasimalluni.
- Ukiuni kingulliunerusumi inuutissarsiornikkut aningaasaqarniarerullu tungaatigut ajornartorsiorneq pissutigalugu kommunimi innutasut ikileriarjussimapput piffissami 1995 -miit 1998-mut 1,3 %-mik, nunali tamakkerlugu amerliartorneq 0,6 %-iusimasoq. Kommunimi inukilleriarneq ilutgalugu annertoqisumik suliffissaaleqisoqalersimavoq.
- Kommunimi nunaqarfinni innutasut ileqqusumik aammalu ingerlaavartumik ataatsimut innutasut amerlassusiinut iluaqutaasarsimapput (63 % 1995-mi aamma 57 % 1998-mi).
- Kangaatsiap Kommuniani innutasut amerlanerit inuusuttuupput 0 -miit 19-t tungaanut ukiullit 44,4 %-iullutik nunalu tamakkerlugu 34,2 %-iullutik.

- Qallunaat Nunaanni nunatsinnilu illoqarfinni atuarfiusartuni ilinniakkat inaarsarfiusartut annertusisamillu ingerlanneqartartut ingerlanneqartarpuit, tamaammallu 20-niit 29-nut ukiullit ikinnerugaatsiarput.
- Kangaatsiap Kommuniani inuutissarsiutinik ingerlatsisut inuutissarsiutinik ingerlataqartut amerlagisassaanngillat 17-niit 59-t tungaanut ukiullit 52 %-iinnaammata nunali tamakkerlugu 62 %-iullutik.

SANAARTUKKAT	1985	1990	1995	1998
Kangaatsiaq illoqarfia	467	536	662	641
Nunaqarfiait katillugit	795	811	860	861
<i>Attu</i>	365	353	325	307
<i>Iginniarfik</i>	76	67	81	99
<i>Ikeraasaarsuk</i>	50	74	102	100
<i>Niaqornaarsuk</i>	304	317	352	355
KATILLUGIT	1.262	1.347	1.522	1.502

Assiliaq. 4- Innuttaasut amerlassusiisa ikaliartornerat, 1985 - 98, Kangaatsiaq

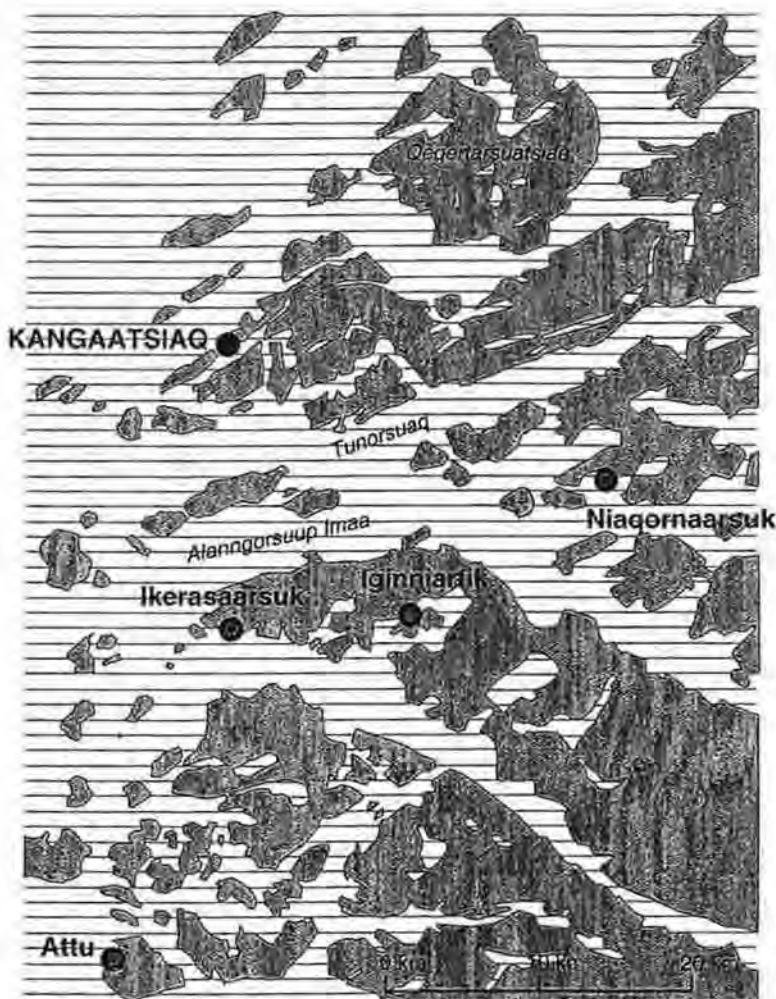
Assiliaq.5- ukiut agguaqatigiisinneri 1.1.1998 Kangaatsiaq Kommunia / nuna tamaat

Eqikkaaneq

Maluginiartariaqarpooq ukiuni kingulliunerusuni innuttaasut ikiliartupiloornerat, suliffissaaleqiner-suaq aammalu aningaausatigut isertitakilluartorneq ukiuni kingulliunerusuni innuttaasut ikiliartupiloomerat killuup tungaanut saatinniarlugu suliniutinik immikkut ittunik pilersitsisoqartariaqarmat. Kinguariartornermut pissutaasoq annerpaaq tassa aalisarnerup kinguariartupiloonera, malunnavissumik Kangaatsiamut eqquisimasoq, tamatumalu kingunerisaanik inuuniarnikkut atugarisat milleriarsimanerat namminersorluni inuutissarsiutillit periarfissanik nassaarniarnerigaluinik periarfissaarutsissimammagit.

Taamaamat Kangaatsiap kommunalbestyrelsiata - Namminersornerullutik Oqartussat suleqatigalugit - pitsaanerusumik aningaasaqarnikkut aqtsinissamik pilersaarusoqsimapput kommunip aningaaartutigisartagaanik isertittagaanillu, allaffissornikkullu pisariillisaasoqarsimalluni sipaarniartoqarnissaa siunertalarlugu. Ataavartunillu suliffissaqarnissaq anguniarlugu suliniutinik pisariaqartinneqartunik aallartitsisoqarsimavoq inuutissarsiornikkut periarfissaasinnasunik.

Sanaartukkat isikkuat

Assilaq 6- sanaartukkat isikkuat, 1 : 500,000

Kangaatsiap Kommunia (1.1. 1998 -mi) 1502-nik inoqarluni Kalaallit Nunaanni kommuninut minnersanut ilaavoq.

1950-mi Kangaatsiaq qallunniartarfittut atorneqarsimavoq aammalu kingornatigut nunaqarfittut Aasiaat Kommuneqarfiata ataani inissisimasimalluni. 1986-milu illoqarfittut naatsorsuutaalersimalluni.

Kommunimi sanaartukkatigut ilisarnaataasinnaasut siullermik tassaapput:

- Innuttaasut 60 %-iisa missarluinnagajai nunaqarfinni najugaqarput. Upernaviup Kommuniani kisimi kommunimi innuttaasut amerlanersaat nunaqarfinni najugaqarput.
- Nunaqarfiiit sisamat tamarmiusut imminnut akilersinnaasumik angissuseqarput, Niaqornaarsummi (355-nik inoqarluni) Attu (307-nik inoqarluni) taakkulu marluullutik nunatsinni nunaqarfinnut annernut arfineq marlunnut ilaapput.

Ilisarnaataalluarsimagaluarpoq Attumi innuttaasut - 1995 tikillugu kommunimi nunaqarfiiit annersarisimagaluarmassauk - taakkualu ikiliartuinnarnertik ilisarnaatigilluagaattut taaneqarsinnaavoq. Paarlattuanilli nunaqarfissuaq alla Niaqornaarsuk, inuttussutsimigut alliartuinnarsimalluni.

Nunaqarfiiit mikinerit marluk, Iginniarfik aamma Ikerasaarsuk malunnavissumik alliartorsimapput, Ikerasaarsummi innuttaasut 1985-miit 1995-mut inuttussusimigut marloriaatinngorsialluni.

1.1.4 KOMMUNIMI ANINGAASAQARNIARNEQ

Kommunip aningaasaqarniarneranut pingaarnertut nassuaat assiliami 7-mi takuneqarsinnaavoq (1.000 kr.). Tassani takuneqarsinnaavoq 1996-mi amingartoorteqartoqarsimasoq 1,2 mio kr.-nink. 1997-mi kvartalit pingasut siilliit suli annerusumik amigartoorteqartoqarnissaa ilimagineqarluni aningaasaqarnerup ajorseriarujussuarsimanerata kingunerisaanik.

1997-mi novemberimi Namminersornerullutik Oqartussaniit aqunneqarnissaq sanioqqunneqarsinnaajunnaarsimavoq naak aningaasanik atorniartoqarsimagaluartoq. Aqutsisoqalernerata siuninguatigut kommunalbestyrelsi suliniutinik aallartitsisimagaluarpoq kommunimi aningaasaqrnerup ilorraap tungaanut saatitsiniarnermi atugassanik, aamalu Namminersornerullutik oqartusat peqatigalugit sukannersumik aningaasanik aqutsinissamik aningaasartutissanillu tulleriaarinermik pilersaarusiortoqarsimalluni. Suliap kingunerisimavaa 1997-mi ingerlatsinerup inerneranik pitsanngoriartitsineq, ilimagineqarsimagaluartumit amigartoornissarsuaq pinngitsoortinneqarsimalluni 700.000 kr.-nillu sinneqartoorfiusimalluni. (1997-mi atuvallaarsimaneq pissutigalugu 1997-mut pilersaarutigineqarsimagaluit piviusinngortinnejarsinnaasimanngillat).

Sukannersumik aningaasaqarnermik aqutsinermut uiggiullugu ingerlatsinikkut allanngortiterinerit arlaqartut ingerlannejarsimapput sulianik, periutsinillu pisariillisaanissaq aamaattaaq taamalilluni sipaarniarneq siunertaralugu.

1998-mi tamanna tunngavigalugu sinneqartoorfiusumik aningaasaqarnikkut pilersaarusiortoqarsimavoq aammalu ukiuni missingersersuiffiusuni 1999-miit 2001-mut.

98-MUT PILERSAARUITT	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	44.437	43.660	44.852	45.212	45.160	45.244
Sanaartornermut aningaas.	1.230	1.432	762	0	0	0
KATILLUGIT	45.667	45.092	45.614	45.212	45.160	45.244
Akileraaruti	- 11.978	- 12.100	- 11.100	- 11.100	- 11.100	- 11.100
Tapiissutit, nalimmassaanerit il.il.	- 32.502	- 35.961	- 37.228	- 37.228	- 37.228	- 37.228
Erniat il.il.	63	463	585	463	341	219
ISERTITAT KATILLUGIT	- 44.417	- 47.598	- 48.743	- 47.865	- 47.987	- 48.109
INGERLATSINERUP INERNERA	1.250	- 2.506	- 2.129	-2.653	- 2.827	- 2.865

Assiliaq 7- Naatsorsuuit 1996, 97-mut pilersaarusiqaq naqqitaq, aamma 98-mut pilersaarut ukiunik missingersuiffiusunik 99-01 imaliq.

Isertitat

Kommunimut isertinneqartartoq annerpaaq tassa akileraarutinut nalimmassaanerit aammalu namminersornerullutik oqartussaniit tapiissutit, 1998-mut aningaasaqarnermut pilersaarusiortermermi 75 %-itut annertutigisimasut. Aningaasaqarnermut pilersaarusiami isertitat amerliartorneri ingerlatsiviillu akileraarutaat ilangunnejarsimangillat.

98-MUT ANINGAASAQARNER-MUT PILERSAARUSIAQ	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Tapiissutit, nalimmassaanerillu	- 32.502	- 35.961	- 37.228	- 37.228	- 37.228	- 37.228

Aningaasartuutit

Aningaasartuutinut annerpaanut kommunip atuarfeqarfianut aningaasartuutit tunngassuteqarpuit (36 % miss.). 1996-mut 1997-mullu naleqqiullugu sipaarniutitaqartunik aningaasaqarnermut pilersaarummik sanasoqarsimavoq. Sanaartortsineq eqqarsaatigalugu Attumi Niaqornaarsummilu atuarfiit nutarterneqarnissaat aallilerneqarnissaallu taasariaqarpuit.

98-MUT ANINGAASAQARNER-MUT PILERSAARUSIAQ	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Atuarfeqarfik	17.290	17.136	16.490	16.490	16.490	16.490

Kommunimi aningasartuutinut annernut inunniq isumaginnittooqarfik tullersortaagaluartoq (26 % miss.), Kangaatsiap Kommunia illoqarfinnut paaqqinnittooqarfiiq eqqarsaatigalugit ajorner-paanut ilaavoq. Sanaartotitsinerup tungaatigut 1998 / 2001-mut meeqqerivimmik nutaamik sanasoqarnissaa pilersaarutaavoq aammalu Utoqqaat Illuat nutaaq 2001-mi Kangaatsiame sanane-qassalluni. Inunniq Isumaginninermut peqqinnisamullu pilersaarummut innersuussisoqassaaq.

98-MUT ANINGAASAQARNER-MUT PILERSAARUSIAQ	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Isumaginninermut immikkoortoqarfik	12.633	11.980	12.073	12.739	12.724	12.820

Aningasartuutaanerpaat pingajuattut inissisinmavoq allaffissorneq (28 % miss.), kommunimi sullissinermut amerlanerpaat atorneqartarlutik kiisalu qinikkanut. Pilersaarusiornissamullu sillimmatnik 0,750 mio.kr.-nunik uninngasuuteqartoqarluni.

98-MUT ANINGAASAQARNER-MUT PILERSAARUSIAQ	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Allaffissorneq	9.836	11.507	12.668	12.668	12.668	12.668

Teknikkeqarnermut immikkoortoqarfik, aqqusernit ingerlanneqarnerannut, aputaajaanermut, pisortatigut saliinermut, illunut sullivinnut, ataatsimoorussatut sannavinnut, illunut inunniq inissiisarfinnut aammalu kommunip sulifeqarfiiut atorneqarpoq ullumikkut 4 % kisiat aningasartuutaasarluni ataatsimut aningasartuutasartunit.

98-MUT ANINGAASAQARNER-MUT PILERSAARUSIAQ	R 96	B 97	B 98	O 99	O 00	O 01
Teknik	2.746	1.726	1.923	1.934	1.961	2.008

Assiliami 7-mi takuneqarsinnaasutut, kommunimi sanaartotitsinissamut aningasaqarnermut pilersaarusiaqanngilaq ukiuni missingersersuiffiusuni 1999 - 2001-mut.

1.1.5 KOMMUNALBESTYRELSIP SIUNERTAI PINGAARNERIT

- Kangaatsiap Kommuniata innuttaasut tungaatigut kinguariartorneranut isertitat annikilleriaru-jussuarsimaneri attuumassuteqarluinnarpoq aammalu suliffissaaleqineq annertusiartuinnartoq aalisarnerup iluani ajornartorsiutit tunngaviusunut ilaapput, naak aalisarneq pisarnertut inuutissarsiutit annersaattut inissismasimagaluartoq.

Ajornartorsiutit ukiuni kingullerni ingatsikkiartuinnarsimasut kommunip kisimiilluni anigor-sinnaasimanngilai, tamaammalu communalbestyrelsip pingaarnertut siunertarivaa aalisarnerup nakussassarneqarnissaa, nutaanillu periarfissanik ataavartumik aningasarsiorfiusinnaasunik pilersitsinissaq Namminersornerullutik Oqartussat qanumut suleqatigilluinnarlugit.

- Kangaatsiap Kommuniani meeqqat inuuusuttuaqqallu amerlanerujussuata piffimmi innuttaasut sullissinikkut pisariaqtitsinerannut, pilersorneqarnissaannut, ilinniartitaanikkut periarfissanik, sunngiffimmi sammisassaqtitsinikkut aamma siunissami suliffissanik piumasaqaateqtitsivoq.

Taamaammat communalbestyrelsip kissaatigaa - aamma Namminersornerullutik Oqartussat suleqartigalugit- aasiit - Sunngiffimmi sammisassaqtitaanerup, kollegiaqarnikkut ilinniartitaanikullu pitsangorsagassat allilerinissallu periarfissatigut nalilersorneqarnissaat.

- Nunasisarneq nunaqarfinni innuttaasut amerliartuinnartut kommunimilu innuttaasunut amerlanernut ilaasimasut communalbestyrelsip isumaa malillugu imminut akilersinnaalluartumik nunasisarneq ingerlanneqarpoq, tamannalu niuerakkut annertusaanissamik tunngavissatut ineriartotitsinermi pitsaassutsinut immikkorluinnaq ittunut Kangaatsiap Kommunianut ilisarnaataalluinnartunut piumasaqaateqarpoq.

- Kangaatsiap illoqarfia kommunip illoqarfiatut pingaarnertut siunissami ineriartortinnejarnissaa aammalu pilersuinikkut qitiusutut, angallannikkut, ilinniartitaanikkut allafisornikkullu inissimaannartariaqarpoq. Kommunimut pilersaarummut atatillugu eqqaasariaqarpoq ingerlatsiviit annertunerusutsiunissami Kangaatsiap illoqarfiani inissinneqartariaqarmata.

• Nunaqarfiit sisamaasut nammineq imminnut ikiorsinnaasunngorlugit inerriartortinneqartariaqput. Kommunimut pilersaarummut atatillugu ima oqaatigisariaqarpoq, tunitsivinnut aningaa-saliissutaareersimasut pisortatigullu sullissinerit inuutissarsiornikkut nukitsorsaanermut malin-naatinneqartariaqartut aammalu avatagiisinut pitsangorsaanernut, ineqarnermut aammalu sullis-sinikkut atugarisaasuni.

• Kommunimut pilersaarusiaq illoqarfiup nunaqarfiillu killeqarfiisa avataani immikkoortortanik tikkuartugaqanngilaq, immikkut eqqissisimatitaasussatut nunatut atorneqartussamik. Kommunal-bestyrelsip ataavartumik pisariaqartitsineq nalilersortassavaa takormariaqarnermut sullissinermut atatillugu Disko-p eqqaani kommunit suleqatigalugit.

1. PILERSAARUSIAMUT NASSUIAAT

2. Immikkoortotani pilersaarut

Tulliuttuni Kangaatsiap Kommuniata immikkoortortanut pilersarusiai sammineqassapput.

Immikkoortortat tamarmik immikkut ima imaqarput :

- Killiffimmik oqaluttuarinninneq aamma ineriarornerup sammivii eqqorianernik sullissinerullu pitsaassusaannik naliliinernik imaqartoq.
- Kommunalbestyrelsip pingaarnertut anguniagaanik saqqummiineq immikkoortortat ineriarortinneqarnissaannut piffissaq siumut sivisunerusoq eqqarsaatigalugu.
- Tunisassiorfiit immikkoortortaqarfimmi suliaasa pilersarusiormissaat. Pilersarusiaq kommunalbestyrelsip ukiumut sanaartortitsinermut namminersornerullutik oqartussanut kissaatigisanut tunngaviusutut aallaaviussaaq.

IMMIKKOORTORTAMUT PILERSAARUT	PILERSAARUTIGINEQARTUSSAT
1. Inuutissarsiornermut pilersaarut	Piniarneq, aalisarneq, sanaluttarnerit, eqqumiitsuliornerit Sullissineq, niuerneq aamma isertitat Suliaasaqartsiniuit
2. Kommunimi suliffeqarneq aammalu avatagiisit pilersuinerullu pilersaarutit	Allaffissorneq Teknikkikkut ingerlatsiviit Illut sulliviit Qatserisartoqarneq Iliveqarfiit Eqqakkanik suliaqartarneq Innaallagiaq,imeq aamma kiassarnermik pilersuineq Tele Tankeqarfiit
3. Ineqarnermut pilersarusiaq	Inissianik allilerinerit Inissianik pitsangorsaanerit
4. Angallannermut pilersarusiaq	Helistoppit Talittarfiit aqqusernit aqqusineeqqallu
5. Isumaginninnikkut peqqinnissaqarnikkullu pilersaarusiat	Pisortatigut ikorsiisarneq Pinaveersaartitsineq Meeqqat inuuusuttuaqqallu utoqqaat Peqqinnissaq
6. Atuarfeqarnermut pilersarusiaq	Atuarfiit
7. Kulturi sunngiffimmilu pilersaarusiat	Kultur Sunngiffik Piutitsineq

Assiliaq. 1- Immikkoorettortat pilersarusiornerisa nalunaarsorneri

I.2.1 INUUSSUTISSARSIORNERMUT PILERSAARUTIT

Killifit ineriertornerullu sammivii

- *Inuutissarsiornikkut tunngavissaq.* Kangaatsiap Kommunia aalisartoqarfiallunilu piniartoqarfialluvoq illoqarfimmi aalisakkanut suliffissuaqarluni (B - 28) aammalu nunaqarfinni tamani tunisassiorfeqarluni. (Attumi B- 70, Niaqornaarsummi B- 777, Iginniarfimmi B - 17, Ikera-saarsummi B-49 aamma B- 63). Kommunimi pisuussutitut annerpaatut taaneqarsinnaapput raajat, Kangaatsiap kitaatuginnguani qaloorneqartartut. Aalisariutit Kangaatsiami angerlarsimaffeqartut raajanut suliffissuarnut Sisimiuniittumut Aasianniittumullu tunisiartortartput.

Piffinni saarullinnik tunisisarnerit siornatigut aningaasarsiutaalluartarsimavoq aamma kommunimi suliffissaqarnikkut iluaqtaasarsimalluni, kisiannili naliginnaasumik saarullinnik aalisarnerup kinguariartornerata Royal Greenland-llu kommunimi tunisassiorfinnik tamanik matusinerata kingorna kommunimi inuutissarsiornikkut toggammavissat tassanngaannaq peerutinnejarsimallutik. Tamatumalu inernerisimavaa suliffeqarniarkkut isertitatigullu annertuumik nakkariaateqarneq.

Kangaatsiap illoqarfiani aalisakkanut suliffissuaq nutarfassisuuvoq 1988 -milu atorneqalersimal-luni, taamani raajat, aalisakkat panertitat qerisullu, neqinillu tunisassiat tunisassiarineqartarsimallutik, taakkunangga taaneqarsinnaapput saarulliit, qeqqat, kapsillit, arferit tuttullu neqaat. Taamanikkullu tamatuma nalaani inuit 80-it missaaniittut sulisorineqarsimapput. Ukiunilu kingulliunerusuni inuit 20-30-llu akornanni suliffissuarmi sulisorineqartarsimallutik. 1995 /96 - mi tisaanik tunisassiorneq unitsinnejarsimavoq, 1997-milu novemberimi panertunik tunisassiorneq unitsinnejarsimalluni. 1998-mi aprilimi suliffissuaq ammarneqaqqippoq, kisiannili piffissami aalajangersimasuinnarmi saarullinnik panertunik tunisassiorfiusutut.

Assiliaq I- Kangaatsiami tunisassiorfik

Assiliami 2-mi takuneqarsinnaasutut Kangaatsiap Kommuniani isertitaqarnikkut ineriertorneraq piffissami 1988-miit 1995-p tungaanut nuna tamakkerlugu ineriertornermut naleqqiullugu annertuumik ajorseriarsimasoq. Pissutsillu ajorneruleqqissimallutik 1995-p kingorna suliffissaqartitsiniarnikkut ajornartorsiuteqalernikkut.

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Isertitat (%-gorligit nuna tamakker.)	66,5	69,6	70,2	76,1	66,8	68,8	65,1	65,0
Kommunit isertitakinnerusut	3	3	4	4	0	1	0	1

Assiliaq I -isertitat ineriertornerat 1988-1995 Kangaatsiap Kommunia (GSK)

Piffissami 1988-miit 1991-mut kommuneqarsimavoq 3 / 4-nik Kangaatsiap Kommunianit ataatsimut isigalugu isertitakinnerusunik, paarlattuanilli Kangaatsiap Kommunia piffissami 1992-miit 1995-mut isertitakinnerpaajusimanngikkuni isertitakinnerpaat tullerisimallugu.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Suliffissaaleqinermik nalaanneqarsimasut	6,3	9,8	6,6	6,6	8,0	11,3	ca. 20

Assiliaq 3 -Suliffissaaleqinermik nalaanneqarsimasut (%) Kangaatsiap illoqarfiani (GSK)

Ukiuni kingulliunerusuni annertusiartuinnartumik suliffissaaleqiffiuersimanera assiliaq 3-mi takuneqarsinnaavoq. Naatsorsuinerup takutippaa Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut suliffissaleqisut procentinngorlugit 15-niit 59-t tungaannut ukiullit. 1997-mi taaneqartgut 20 %-t suliffissaaleqinermik nalaanneqarsimapput.

Suliffit. Kangaatsiap Kommuniani namminersorlutik suliffiutillit amerlanngitsuinnaat nassaas-saapput. Suliffeqarfuit entreprenørinit ingerlanneqartut marluk pingasulluunniit missaannaaniipput, sannassisartoq ataaseq, grillbar ataaseq, kioski ataaseq, kiisalu ammerinermik ingerlatsivik. Suliffeqarfinni ingerlatsisarneq kommunimi sanaartortitsinikkut suliassat annertunerusumik apeq-quataillugit sulisoqartarpuit, ukiunimi kingulliunerusuni suliassaqtitsineq appiarujussuarsi-mamat.

Nunaqarfinni annikitsuinnarmik suliffeqarneq ingerlanneqartarpoq (kommunip sulliviini, KNI-mi aamma angerlarsimaffimmri ikiorttit ullauneranilu paaqqinninnikut. Assiliaq 4-mi Kangaatsiap Kommuniani pisortatigut sulisoqarnerup nalunaarsorneqarsimanera takuneqarsinnaavoq.

SULIFFIITTUT ATORFIIT	SULISUT	UANI TAMAKKII-SUMIK SULISARTUT
Kangaatsiap Kommunia	195	74
Namminersornerullutik Oqartussat	33	13
A/S INI	5	3
KNI	54	29
Royal Greenland A/S	1	1
Tele Greenland A/S	2	0
Amutsiviit	1	0
Nukissiorfuit	10	8
KATILLUGIT	301	128

Assiliaq 4- Pisortatigut sulisoqarneq 1996-p naanerani (GSK)

- *Suliassagartitsiniarnermi siuarsaaneq.* Kommunip inuusuttunut suliassaqtitsivia, Inuuusuttut Sullivi A/S, qanga atuarfiusimasumi B -57 -mi sananeqarsimavoq (isaterneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq) aammalu kommunip qalulerivanut nuunneqartussaalluni, B- 739 -mut, tassani ataatsimoorussamik sulliviliorqassamaarpoq. Kangaatsiami ammerivimmik containerinut marlunnut katitanik sanasoqarsimavoq (B- 432). Ammeriviup qalulerivissamu nuunneqarnissaa aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq. Attumi, Iginniarfimmi aamma Ikerasaarsummi ammeriveqarpoq Niaqornaarsummilu annoraaminernut mersorfeqarluni.

Kangaatsiap illoqarfiani ataatsimorussanik sulliveqarpoq (B-514 aamma B - 450)-mi aammattaaq nunaqarfinni sisamaasuni. Attumi B 172, Niaqornaarsummi B 560 (mersortarfik), B -709, B - 85 (sannavik) aammalu B -350-mi Iginniarfimmi aammalu Ikerasaarsummi B -271-mi (pisiniarfiup saniani).

Siunertat

- Kommunalbestyrelsip pingaarnetut inuutissarsiornermi politikkikkut anguniagaraa piffimmi inuutissarsiornikkut ineriertortitsinermi periarfissat piffimmi pisuussutit uumassusillit aalla-vigalugit. Tassalu aalisarneq, piniarneq, puisillu tunisassiassanngorlugit suliat, aalisakkat ilaat aamma saattussat.
- Siunniunneqarsimasutut anguniarneqarpoq pissutsit killormut saatinniarnissaat aningaa-sarsiornikkut,suliffeqarnikkut aammalu innuttaasut amerlassusiisigut.
- Aammattaaq kommunalbestyrelsip kissaatigaa, Kangaatsiami suliffissuarmi rajanik tunisasiortarerup aallarteqqinnejarnissaa. Taamaaliornissamulli imissarsiornermut pisinnaassutsip qaffanneqaruiressaa pisariaqarpoq.

- Nunaqarfintunisassiorfut pioresut pitsaanerumik atorluarneqarsinnaanerat missisortariaqarpoq - piginneqatigiinnikkulluunniit.
- Takornariaqarmneq eqqarsaatigalugu Disko-p eqqaani kommuneqarfifinnik suleqateqartoqale-reersimavoq. Takornariartitsinerup ineriartortinnejarnera pisuttuartitsinikkut illuaqqanilu unnuisitsisarnikkullu, aallaaniartitsinikkut (uani ilanngullugu tanngasimaarutissatut umimmanniartitsisarneq) aammalu qimussertitsineq aallaavigalugit ingerlanneqartariaqarpoq. Tassunga atatillugu takornariartitseqatigiinnik aallartitsisoqarnissaa suliniutigineqarpoq.
- Illoqarfimmi nunaqarfinnilu ullunik oqalliffiusinnaasunik inuutissarsiornikkut ineriartortitsinisamut periarfissanik pilersitsisoqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Siunertarineqarpoq isumassarsiat ataatsimut katarsorlugit taakkulu inerner Sulisa A/S -mik suleqatigalugu suliareqqinnejassasut.
- Kommunip allaffissornikkut allanngortiterneqarneranut atatillugu kommunalbestyrelsip kissaatigaa pisariillisaanikkut iluaqutiginiarneqarsinnaasunik nassaarniarnissaq kommunit eqqaamiuusut suleqatigalugit kommunit killeqarfii pitarlugit suleqatigiinnissamik tassanilu inunnik ataatsimut sullisisussanik allaffissornermi pilersitsisoqarnissaa misisortariaqartoq.
- Kommunalbestyrelasip angallannermi pilersaarusiaq naapertorlugu nunaqarfinnik nioqqutissanik pilersuisarneq Kangaatsiap Kommunianit pilersaarusiorneqartassasoq kissaatigaa.
- Kommunalbestyrelsip sanaartortitsinikkut suliaqartitsinermi ikorfartuinissani piffissaq sivisunerusoq siunissami eqqarsaatigalugu kissaatigaa sanaartugasanut nalunaarsuisarnissaq illunik iluarsasarnermi - suliassaqartitsiniarnermi kommunip iluani ineriartortisinissamik tunngaviusinnaasumik pilersaarusiortoqarnissaa.

Suliarisassanut pilersaarut

Ataani suliarisassanut pilersaarusiaq ersarivissunik sanaartortitsinermut suliniutissanik imaqangilaq, kisiannili inuutissarsiornikkut politikkimi anguniagassanik imaqarnerulluni, kommunalbestyrelsip suliassatut aallartikkusutaanik imaqarnerulluni.

	1999	2000	2001	2002
Kangaatsiami raajanik tunisassiorneq				
Nunaqarfut tunisassiorfiinik atorl.				
Takornariartitsinerup ineriartortinnejarnera				
Kommunit kill.pitarl.atorfeqartitsineq				
Kangaatsiamit nunaqarf.pilersuineq				
Illut nutarterneqartarn.sulinermi nalun				
Nunaqarfintunisassiorfut pioresut pitsaanerumik atorluarneqarsinnaanerat missisortariaqarpoq - piginneqatigiinnikkulluunniit.				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikkoortami pilersaarummi ilaareersoq

Pingaarnertut sananeqarneranut naleqqiussineq

Kangaatsiap illoqarfiani suliffiit tamangajammik umiarsualiviup eqqaani inuutissarsiornissamullu siunertarineqartuni inissinneqarsimapput (immikkoortortat B-t), nunaminertata ataasimut atugassiat (immikkoortortat C-t) aammalu immikkut atugassiat (immikkoortortat E-t).

Pingaarnertut sananeqaammi pingaarnertut aqqusinissamik pilersitsisoqarnissaa immikkoortortanik attaviliisussamik eqqarsaatigineqarpoq.

Talittarfiullu allineqarnissaa periafassinneqarsimalluni Kangaatsiami aalisakkeriviup eqqaatigut aammalu umiarsualivimmi annertunerusumik nunniusoqarnissaa periafassinneqarsimalluni KNI-p quersuaata avannamut kangimut isuatigut. Angallannermut pilersaarusihamut innersuussineqarpoq.

Illoqarfiup avannaatungaani suliffeqarfinnut immikkoortortaqarfimmik inissiinissamut immikkoortitsisoqarsimavoq, suliffiit taama ittut nutserneqarnissaat siunertaralugu.

Illoqarfiup qeqqani nunaminertat ataatsimoorussamik atorneqartussanngorlugit inniminnerneqarsimapput aammalu ingerlatsivinnut pioreersunut allilerinissanut atorneqartussaallutik (niuernermi, allaffissornermi, meeqgerivinnut il.il.).

Kommunip sulliviinut ilaapput:

- Kommunip allaaffissornikkut ingerlatsinera
- Teknikkikkut ingerlatsineq (aqqusinernik ingerlatsineq il.il., aputaajaaneq, pisortatigut eqqiaasарneq aammattaaq ataatsimoorussanik sullivinnik, tikeraanut inissiisarfinnik aammalu illunik sullivinnik ingerlatsinerit),
- Qatserisartoqarneq aamma
- Iliveqarfuit.

Avatagiisinut- pilersuinerullu pilersaarusiap imarai :

- Imikoortarnerup suliarineqartarnera, eqqaaveqarneq aamma anartarfilerinerit kemiilu atorlugu sorianik eqqagassat,
- Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarermik pilersuineq,
- Tele atorlugu attaveqartitsineq,
- Tankeqarfuit aamma
- Nioqquissanik pilersuisarneq.

Kommunimi sulliveqarneq, killiffik ineriertornerullu sammivii

Kommunip allaffissornikkut ingerlatsinera, aqtsineq allanillu suliaqartarneq 1996-ip naanerani sulisoqarsimavoq inunik 74-nik aammalu 121-it aalajangersimanngitsumik atorfekartitaqarsimallutik.

- *Kommunimi allaffissornermi ingerlatsineq.* 1.1. 1998 killigalugu allaffissornikkut imatut allanganorsaasoqalersimavoq, aqtsinikkut immikkoortortat marluinnanngortillugit. Siunertarineqarsi-mavoq kommunip innuttaanut amerlanngeqisunut allaffissornikkut ingerlatsineq tullus-sarniarlugu aammalu pisariillisaanikkut iluaqutaasinaasunik kommunit eqqaamiuusut suleqatigalugit nassaarniarnissaq siunertaralugu. Soorlulu inuutissarsiornermi pilersaarummi taaneqareersutuut kommunit akimorlugit atorfinititsisarneq ilanngullugu.

Kangaatsiami kommunip allaffia B- 478-mi illoqartinneqarpoq. Nutaamik allaffissornikkut illuliornissaq siunertaralugu siunnersuuteqareerpoq illoqarfuiup qeqqani immikkoortortami C 1-mi. Kommunimi allaffissornikkut allanngortiterinermut atatillugu maannakkut atuuttuu-gallartumut nutarterinissamik siunnersummik saqqummiussisoqarsimavoq, nutaamik ingerlat-sinermut atorneqalereersimasumut pitsaanerusumik imminnut ikioqatigiinnissaq anguniarlugu.

Nunaqarfinni tamani allaffissornikkut immikkoortortaqarpoq. AttumiB -493, Niaqornaarsummi B - 559, Iginniarfimmi B - 710 (qatserutaasivittalik) aammalu Ikerasaarsummi B -770 (qatserutaasivittalik). Allaffissornikkut immikkoortortani tamani annertuumik nutarterinissamik pisariaqartitsisoqarpoq imaluunniit nutaanik sanasoqarnissamik pisariaqartitsillutik, taamaallaat Niaqornaarsuk kisiat pinnagu, tassani allaffiup allinissaa qularnanngitsumik pisariaqartin-neqassamat.

- *Teknikkikkut sorianik ingerlatsineq.* Teknikkikkut sorianik ingerlatsiviup suliassarai aqqusernit il.il., aputaajaaneq, pisortatigut eqqiaasарneq aammalu illunik sullivinnik ingelatsineq, illut inissiisarfuit aammalu illut sullissivit. Kommunimi annertunerusumik iminnejarsinnaasumik sulliveqanngilaq. Psiortatigut eqqiaasarneq kommunimit ingerlanneqartarpoq, aputaajaasarnerli namminersortunut suliarinnittussarsiuussinikkut ingerlanneqartarluni.

Kangaatsiami illunik tikeraanut inissiisarfepoq (B- 303, B -494 aamma B - 542) Attumi (B-238) kiisalu Niaqornaarsummilu (B- 512). Ingerlatsinikkut suliassat tamarmik namminersortunut tunniunneqartarmata kommunip illutai tikeraanut inissiisarfuit ilaqqittariaqanngillat.

Attumi Illunik sullissiveqarpoq (B-776) aamma Niaqornaarsummi (B-777 tunisassiorfimmur nakorsiartarfimmullu ilanngullugu sananeqarsinasoq). Illut nataarluinnagajaapput.

Kangaatsiami illumik sammisassaqartitsiyittut ittumik uffarfigineqarsinnaasumik, errorsivigineqar-sinnaasumik sanalunnermillu ingerlatsiviusinnaasumik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsiso-qarpoq kiisalu Niaqornaarsummi illu sullivimmik immikkoortumik pilersitsisoqartariaqarluni.

Ikerasaarsummi imermut tarajuiaammik pilersitsisoqarnikuuvooq, tassungalu uiggiullugu gangali illumik sullivimmik katersortarfittut atorneqarsinnaasumik nunaqafimmunit kissaagigineqar-simavoq. Illup inissinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq atuarfiup filialkontorillu eqqaaniissasoq.

Iginniarfimmi imermik pilersuinissamut atatillugu pissusissamisuussagaluarpoq illumik sullivimmik katersortarfiusinnaasumik sanasoqassagaluarpat.

• *Qatserisartoqarneq*. Kangaatsiami qatserisartoqarfik (B-548)-miippoq aammalu qatserutaasivik (B-309)-miilluni. Illut pisovalisoornikuupput, isaterneqarnissaallu pilersaarutaallutik, illoqarfiullu avannaatungaanut inuutissarsiornermut immikkortortaqarfissamut nuunneqarnissaat pilersaarutigineqarluni. Tassungalu atatillugu oqaluffiup tungaanut isikkiviup takuminarnerulermissaa ilimanarluiinnarluni.

Attumi qatserutaasiveqarpoq (B-377 1965 -mi sanaajusimasoq), Iginniarfimmi (allaffeqarfimmi immikkoortoarttanut ilanngulugu sananeqarsimasoq B-710 1992-mi sanaaq), Ikerasaarsummi (allaffeqarfimmi immikkoortortanut ilanngullugu sananeqarsimasoq B-770 1992.mi sanaaq) Niaqornaarsummil (B-380 1966-mi sananeqarsimasoq). Attumi qatserutaasivik nutarterneqartariaqarpoq allineqarlunilu aammattaaq Niaqornaarsummi qatserutaasivik allineqarluni. Aammattaaq Iginniarfimmi qatserutaasivik naleqqutingitsumut inissinneqarsimavoq taamaammallu nuunneqarnissa kissaatigineqarluni.

• *Iliveqarfifit*. Iliveqarfik Kangaatsiap avannamut kangiatungaaniittoo sanaartorfigeqqusaanngitsup iluani illoqarfiup imeqarfiaq eqqaani inissinneqarsimagaluarpoq (taseq 2) imeqarfimmillu migutsitsinneqarsinnaaneranut navianaateqarluni. Taamaammallu illoqarfiup kangiatungaani qeqertami nutaamik iliveqarfiliortoqarnissa pisariqalersimavoq. Qanga iliveqarfiusimagaluartoq teleqarfiup eqqaaniittooq atorneqarunnaarneqarsimavoq.

Nunaqarfinni sisamaasuni tamani iliveqarfeqarpoq, nutaanillu pilersitsisoqarnissaanik imaluunniit allilermissanik pisariaqartitsisoqarani.

Avatagiisinut- pilersuinermullu pilersaarut maannamut killiffik aammalu ineriatornerup sammivia

• *Imikorneq*. Imikumut kuuffimmik rækkehuusinut nutaanut illoqarfiup avannaatungaaniittunut atatillugu taamaallaat pilersitsisoqarnikuovoq. Imikoq immamatut ingerlatinneqartarpoq maannakut helistop-ip kujataatungaatigut.

Nunaqarfinni imikumut aqqusisoqarsimanngilaq, taamaammallu nunaqarfinni anginerusuni mar-lunni Niaqornaarsummi Attumilu tamanna ajornartorsiutaalersimalluni.

Immikkoortortap A7-ip avannaatungaani aammalu immikkoortortap A11-ip kujataatungaani imikumut kuuffissamik sanasoqarnissa pilersaarutaavoq. Immikkoortortata nutaat sapinngisamik imikumut aqqummik imermillu pilersuinissamut aqquserniarneqassapput. Aqqusernup kaajallaasup pilersaarutaasup sinaatigut imikup erngullu aqqutai inissinneqassapput. 1999-mi imikup aqqutissaanut pilersaarut suliarineqassasoq pilersaautigineqarpoq.

Imikumik perajulimmik kuuffeqartitsiniarneq piffinni ataasiakkaani ajornartorsiutaavoq. Taamaammallu atuarfiup kuuffia imaanut aqquserniarneqarpoq. Siunertarineqarporlu peqqinnisaqarfik imikumut aqqumut nutaamut atassuserneqarnissa.

Imikumut perajulimmut ajornartorsiutaasut nunaminertanik agguassisarnermi maleruagassanut nutaanut ilanngullugit iluarsineqarnissa anguniarneqaqquneqarpoq.

• *Eqqaaveqarneq annanillu eqqaasarmeq*. Kangaatsiap illoqarfiani nunaqarfinnilu eqqagassanik eqqaasarmeq namminersortunit isumagineqartarpoq. Kangaatsiami eqqagassat illoqarfiup avannaatungaanut katersorneqartarput, tassungalu 1995-mi ikuallaavimmik inissiisoqarsimavoq. Eqqakkanilli ikuallaaveqarfik mikivallaarpoq, taamaattumillu tamanna tunulequtaralugu pisinnaassuseqarnikkut ajornartorsiutit aaqqiivigineqassapput.

Nunaqarfinni eqqagassat eqqaaveqarfinnut katersorneqartarput, tassanilu ikuallanneqartarlutik.

Niaqornaarsummili pilersaarutaavoq ukioq manna nutaamik eqqakkanik ikuallaaveqalemissaq.

Assiliaq 1- Kangaatsiami ikuallaavik

Kangaatsiami nutaamik anartarfinnut eqqaaviliortoqarnissaa siunnersutigineqarpoq immikkortami E 3-mi, piovereersutut atorneqartup illoqarfíup kujataatungaani helistop-ip ineqarfíillu eqaaniittup atorunnaarsinnejarnissaa kissaatiginaqimmat. Attumi ikuallaavik naammassineqas-saaq. Ilanngullugulu Iginniarfimmi, Ikerasaarsummilu taamatut pilersitsisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Attumi ikuallaavissaq suliaralugu ingerlanneqarpoq eqqaaveqarfíup eqqaani. Iginniarfimmi Ikerasaarsummilu ikuallaavilortoqartariaqarpoq. Nunaqarfínni sisamaasuni nutaanik anartarfinnut kuiraaviliortoqartariaqarpoq.

Annanik eqqaasarneq Kangaatsiami nunaqarfínnilu namminersortunit ingerlanneqartarpoq. Puussianik atuinermi akilerneqartartunik atuisoqartarpoq, sapaatip akuuneranullu marloriarluni anartarfínnik anitsisoqartarluni.

Kemi atorlugu suliat eqqagassartai. Kemi atorlugu sulianut saviminernullu eqqaasarnermut maleruagassanik suliaq ingerlanneqarpoq, kisiannili eqqagassat tamarmik - aalisarnermi atortukut ilanngullugit - eqqaaveqarfímmut katersorneqartarpuit. Siunertarineqarpoq eqqaaveqarfíssap nutaap atulersinneqarnera ilutigalugu kingusinnerpaamik maleruagassat atuutsilersinneqarsinnaasut.

Tankeqarfíup immerneqarnerani arlaleriarluni diesel-mik, benzinamik petroleumillu maangaannartitsisoqartarsimavnera ilisimaneqarpoq, kisianni kemi-mut oliamullu ajutoornissamut sillimaniarnikkut pilersaarummik sanasoqarsimangnilaq.

- Qimmeqarneq. Kangaatsiap illoqarfíani nunaminertanik qimmeqarfíusinnaasunik immikkoortitsisoqarsimavoq, kommunimullu pilersaarusiornermut atatillugu nunaqarfínni nunaminertanik qimmeqarfíusinnaasunik immikkoortitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqarluni. Upernaakkut qeqertarlallit qimmeqarfífigineqartarpuit.

- Kapitali 5 naapertorlugu ingerlatsiveqarneq. Illoqaefimmi nunaqarfínnilu kapitali 5 naapertorlugu ingerlatsisarneq allakkiami ilanngussami Inatsisartut maleruagassiaanni nr. 12 22.12.1988-meersumi avatagiisit illersorneqarnissaannut tunegasumi ilanngunneqassapput (taannalu Inatsisrtut maleruagassiaani nr. 7 13. 05 1993-meersumi allanngortinnejarnissamum) ersarissarneqarumaarput.

- Innaallagissamik pilersuineq. Kangaatsiami innaallagissamik pilersuineq dieselitortumik atortoqarnikkut ingerlanneqarpoq innaallagissiorfik B-621-mi illutaqarluni. 1997-mi innaallagissiorfik nutarterneqarsimavoq, tassanilu diesel aggregatit marluk taarserneqarsimallutik, ullumikkullu innaallagissiorfik naammaginartumik ingerlavooq. 1998-imi nutaamik ajutoornermi innaallagissiorfíortoqassaaq.

1.1 1998 aallarnerfigalugu Nukissiorfiit nunaqarfínni pilersuineq tigusimavaat. Nunaqarfínni innaallagissiorfiit ingerlalluartutut oqaatigineqarsinnaapput. Taamaallaat Niaqornaarsummi tankeqarfík ajornartorsiutaasimalluni.

- Iermik pilersuineq. Kangaatsiami imermik pilersuineq illoqarfíup avannaatungaani tasermik sapusersuinikkut (taseq 2) ingerlanneqarpoq. Naammattumillu imermik pilersuinissaq anguniari-

lugu taseq alla sapusiorneqartussaavoq (taseq 3). Saputit nutarterneqarnerannut atatillugu nutaamik milluaaviliortoqarnissaa pilersaarutaavoq aammattaaq imeqarfip tungaanut aqqutit nutarterneqartussaallutik, taamaalilluni taseq 3-miit taseq 2-mut naammattumik imermik ukiakkut milluaasarnissaq anguniarlugu. Suliaq 1999-mi naammassineqarsinnaassasoq ilimagineqarpoq.

Taamaattorli Kangaatsiami imermik pilersuinikkut pilersaarutaasut nalinginnarmik imermik atuinerup qaffanera sinnerlugu raajanik tunisassiornermik ingerlatitseqqilernissamut piginnaassuseqarnermigut pilersuisinnaanavianngilaq.

1998-mi illoqarfimmi erngup aqqutai taarsersorneqarsimapput, aqquserngillu kaajallagiassap pilersinneqarneranut atatillugu erngup aqquaanik taassuma tungaanut ingerlasussamik pilersitsisoqarsimalluni. Aqqusiornerullu imermik pilersuinermi isumannaalliliinissaq pilersissaya.

Attumi imermik pilersuineq ajornartorsiutitaqarsimavoq. 1996-98-imi pilersuiffik tamarmi taarserneqarpoq, maannakkullu nunaqarfimmi imermik tallimanik maqitsiveqarpoq. Nunaqarfialli kangiani maqitsivik ataaseq pisariaqartinneqarpoq.

Iginniarfimmi imertartoqartarpoq tatsimut nunaqarfip kujataaniittumut, nilannillu aatsitsisoqartarluni. 2001-mi imarmik tarajuiaavimmik pilersitsisoqarnissaa pilersaarutaavoq, kisiannili nunaqarfimmi aqutsisut tatsinit marlunnit nunaqarfip avannaatunganitsunit imermik pilersorneqarsinnaanissap misissorneqarnissaa kissaatigaat imarmik tarajuiaaneq pinnagu.

Ikerasaarsummi 1995-mi imarmik tarajuiaatitaartoqarsimavoq imertartarfekalerlunilu. Ikerasaarsummi imertartarfait amerlineqarnissaat pisriaqartinneqarpoq.

Niaqornaarsummi ukiuunerani imermut tankeliortoqarsimavoq (B-756) ukioq kaajallallugu nunaqarfimmut imermik pilersuisumik. Tankilli imaqqortussusaa kissaatigineqartumit annikinneruvoq, ukiuuneranilu imermik killilersuisariqarnissaq taakkartorneqarsimavoq. 2001-milu ukioq kaajallallugu nunqarfimmut imermik 1800-meterisut ungasitsigisumit pilersuisoqalernissaa pilersaaruaavoq, taannalu naammassineqareerpat imermut tanke sillimmatit imisivigineqalissalluni.

Tamatuma saniatigut Iginniarfimmi, Ikerasaarsummi Niaqornaarsummilu erngup aqquteqarfiisa allineqarnissaat pilersaarutaapput.

- Ataatsimut kiassarneq. Kangaatsiap Kommuniani ataatsimut kiassarnermik pilersuisoqanngilaq. Kiattumik pilersitsiviusutuaasartoq tassa innaallagissaiornermut atatillugu imermut kiattumut uunaqqutasartoq.
- Tankeqarfik. Kangaatsiap illoqarfiani tankeqarfik pioreersoq nunaqarfimmiittullu naammaginartumik ingerlanneqarput. Niaqornaarsummi innaallagissamik pilersuinerup tankeqarfittaani ajornartorsiutit 1998-imi 50 m³-mik imaqarsinnaasumik uuliamut tankip ivertinneratigut anigor-neqarput. Kangaatsiap illoqarfiani tankeqarfip allinissaanut nunaminertamik immikkoortsisoqarsimavoq.
- Nioqqutissanik pilersuineq. Kangaatsiap illoqarfiani KNI pisiniarfekarpoq, nioqqutissanullu quersuaqarluni. Kommunip pilersaarusruneqarneranullu atatillugu nalilersorneqarumaarluni pisariaqartitsisoqassanersoq illut ilaannik allilerisoqassanersoq. Kissataavorli – suliassaqartitisiniarnermut atatillugu – Kangaatsiap illoqarfianiit nunaqarfifit pilersorneqarnerat ingerlanneqassasoq, ullumikkut atuuttutut Sisimiuniit assartuisarneq pinnagu.

Siunertarisat

- Kommunalbestyrelsip kissaatigaa suliniuit aallartinneqareersimasut allaffissornikut allanngortiterinermi ingerlanneqartut ingerlateqqinnejarnissaat kiisalu kommunit killeqarfii akimorlugit suleqatigiinissami atorfinititsinissaq inuutissarsiornermiut pilersaarasiemi eqqaaneqareersoq tunngavigalugu.
- Kommunimi ingerlatsinikkut sullissinerit pingaaruteqartut arlaallit ingerlanneqartarput aammalu naammaginartumik ingerlanneqarlutik. Tunngaviusmillu teknikkikkut sullissinermi pilersuinikkut sukumiisumik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqarluni, tamannalu ataani sulianut naluanaarsugassani takuneqarsinnaavoq
- Avatagiisinut tunngatillugu nassuerutigisariaqarpoq, eqqaagassat ajornartorsiutaanerisa iluarsiivi-gineqarnissaat pisariaqalivissimasoq. Kommunimi ikuallaavimmik pilersitsisoqareersimagaluartoq, allanik suliniuteqartoqarnissaa pisariartinneqarluni.

- Komunalbestyrelsili isumaqarpoq suliniutissat taaneqareersut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu malinnaavagineqartariaqartut Kangaatsiami imikoornikkut aqqusiinissaq aammalu killeqaraluartumik Niaqornaarsummi, Attumilu taamatut attaviliisoqarnissaa eqqarsaatigalugu. Siusinnerusukkullu komunalbestyrelsip siunertaanitaaneqareersutut illoqarfip immikkortortai nutaanerusut sapinngisamik imikumut aqqutinik imermullu pilersuinermi aqqutinik ikkussuiffigineqassasut.
- Raajanik tunisassiornerup aallarteqqinneqarsinnaanissaanut pisariaqartitatut Kangaatsiami imermik pilersuinerup annertusarneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.
- Aamma nunaqarfifit tamarmik imermik maqtsivinnik amerlanerusunik pilersorneqarnissaat, kiisalu amigaatigineqarfifi illunik sullissivinnik sanaartornissat pisariaqartinneqarput.

Tunngaviusumik sananeqaammut naleggiussineq

Tunngaviusumik sananeqaataani Kangaatsiami kommunip allaffiata allineqarnissaanut nunaminertanik immikkortitsisoqarsimavoq aammalu illup "sammisassaqartitsiviup XL-mik angissusillip" sananeqarnissaanut immikoortortami C 1-mi inniminniisoqarsimalluni. Illoqarfip kangiatungaani iliveqarfisamut, illoqarfip illu avannamut kangiatigut nutaamik aqqusinermik, eqqaaveqarfissamillu nutaamik immikoortitsisoqarsimavoq, anartarfinnut eqqaaveqarfissamik nutaamik kiisalu ataatsimoorussamik sanavissamik (immikoortortami B 3 - mi, tamaangalu qatserisarfiup nuunneqarnissaa periarfissaqartinneqarlunittaaq).

Kiisalu qimmeqarfissanik nunaminertanik immikoortitsisoqarsimalluni, imeqarfip illu avataatigut tikeequsaanngitsunik killiliisoqarsimalluni aammalu tankeqarfik kaajallallugu sillimaniarnermut ungalunik pilersitsisoqarsimalluni.

Suliassanut nalunaarsukkat kommunip ingerlatsiviini

Kommunip pilersaarusiorneqarneranut atatillugu piffisamik tulleriaarisooqarnissaa aalajangiiffiq-neqarsimavoq suliassanut ataasiakkaanut atatillugu.

	1999	2000	2001	2002
Kangaatsiami nutaamik allaffiliornissaq				
Attumi allaffimmik nutarterinissaq				
Iginniarfimmi allaffimmik nutarterinissaq				
Ikeraasaarsummi allaffimmik nutarterinissaq				
Niaqornaarsummi allaffiup ilanissaa				
Kangaatsiami illu sullivissaq XL				
Ikeraasaarsummi illu sull. Katersortarfittalik				
Iginniarfimmi illu sull. Katersortarfittalik				
Niaqornaarsummi illu sullivik nutaaq				
Kangaatsiami qatserisarittaassaq				
Attumi qatserutaasiviup nutarterneqarlunilu allineqarnissaa				
Niaqornaarsummi qatserutaasiviup nutarterneqarnissaa				
Iginniarfimmi qatserutaasiviup nuunneqarnissaa				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilangukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikoortortami pilersaarummi ilaareersoq

Sulianut nalunaarsuinermi pilersaarut, avatagiisut-, pilersuinermullu pilersaarut

	1999	2000	2001	2002
Kangaatsiami kall.inn.aqqutaanik nutarterineq				
Kangaatsiami erngup aqqutaanik pilersuinissaq				
Kangaatsiami saputinik aaqqissuineq, taseq 2				
Iginniarfimmi nutaamik imermut pilersuiviliorissaq				
Niaqornaarsummi ergnup aqqutaanik pilersuinissaq				
Iginniarfimmi kall.inn.aqqutaanik tallilerinissaq (imeq)				
Ikerasaarsummi kall.inn.aqqutaanik tallilerinissaq (imeq)				
Niaqornaarsummi kall.inn.aqqutaanik tallilerinissaq (imeq)				
Niaqornaarsummi ikuallaaviliornissaq				
Niaqornaarsummi inn. sarfaanik nalimmassaanissaq				
Attumi ikuallaaviup naammassineqarnissaa.	*			
Nunaqarfinni imertartarfiiit amerlineqarnissaat				
Kangaatsiami nutaamik anartarfinnut eqqaaviliornissaq				
Nunaqarfinni anartarfinnut eqqaiit kueraaviliornissaat				
Immikkoortortami A7, A11-milu kuuffilersuinissaq (imm.siulleq)				
Ineqarfinni pioresuni kuuffilersuinissaq				
Atuarfimmiit nakorsiartarfimmiillu kuuffilersuinissaq				
Attumi, Niaqornaarsummilu kuuffilersuinissaq				
Kangaatsiami ikuallaaviup pitsangorsarneqarnissaa.				
Iginniarfimmi ikuallaavik				
Ikerasaarsummi ikuallaavik				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikkoortortami pilersaarummi ilaareersoq

12.3 INEQARNERMUT PIERSAARUT

Ineqarnermut pilersaarutip imarai :

- inssianik sanaartorneq
- inissianik nutarterinerit

Killiflik aammali ineriarornerup sammivii

- *Inissianik sanaartorneq.* Kangaatsiap Kommuniani ukiuni kingullerni tallimani initaartarnerup amerlassusii assilaq 1.-mi takuneqarsinnaavoq. Initaaartarnerit ikiliartorsimaneranut ukiuni kingullunerusuni aningaasaqarnikkut ajornartorsiulersimanerup initaarnissamullu aningaasaleeqataasinnaassutsip killeqalersimanerata ersersippaa. initaarniartut ikiliartorsimanerannut takussutissaalluartoq.

INISSIAT AMERLIARTORNERI	1993	1994	1995	1996	1997
Kangaatsiap illoqarfia	16	5	21	2	0
Nunaqarfiiit katillugit	9	16	13	5	0
KATILLUGIT	25	21	34	7	0

Assilaq 1 - Kangaatsiap Kommuniani initaartarnerit amerlassusii (GSK)

- *Inissianik pilersuineq.* Kangaatsiap Kommuniani inissianik pilersuineq inoqtaasut amerlassusaasa agguaqatigiisinneqarneratigut takuneqarsinnaavoq (tassa imaappoq illuni ineqartut agguaqatigiisillugit amerlassusaatigut). Takuuk assiliaq 2.

Kangaatsiap illoqarfiani 1997-miit 1998-mut inoqutigiit inuttussiata milleriarsimaneranut nutaanik sanaartortoqarsimaneranik nalunaarutaanngilaq. Kisiannili kisitsisit takutippaat innuttaasut 1997-miit 1998-mut ikileriarsimanerat (assiliaq 3. Naapertorlugu).

Kangaatsiap illoqarfia ukiuni kingullerni pingasuni agguaqatigiisillugu nunatsinni illoqatigiit inuttussusaannut naleqqiullugu illoqarfinit allanit inoqqortuneruffiusimavoq, tamannalu ima paasisarosaqarpoq, Kangaatsiap illoqarfiani ineqarniarnikkut pilersuineq (illut inuttussusaat najoqqutaralugu) nunatsinni sanaartorfiginikinnerpaajusimasoq. Allaallu naunaqarfinit naleqqiullugu ajornerusimalluni.

ILLUT INOQQORTUSSUSIAT	1994	1995	1996	1997	1998
Iloqarfiiit nuna tamakkerlugu	2,59	2,59	2,57	2,58	2,52
Kangaatsiap illoqarfia	3,29	3,09	3,44	3,52	3,16
Nunaqarfiiitnuna tamakkerlugu	3,17	3,07	3,02	2,96	2,89
Kangaatsiap kommuniani nunaqarfiiit	4,48	4,30	2,99	3,03	2,98

Assilaq 2. Inissianik pilersuineq, Kangaatsiap Kommunia, / nuna tamakkerlugu (GSK)

Nunaqarfinit inoqutigiit inuttussusaat taamaallaat Narsamit, Upernavimmit Qaqortumillu qaangerneqarsimavoq. Tassalu imaappoq Kangaatsiap nunaqarfiiin inissianik pilersuineq (illut inuttussusaat naapertorlugu) nuna tamakkerlugu nunaqarfinit allanit ajornerusimalluni.

INNUTTAASUT AMERLASSUSAAT 01. 01.	1994	1995	1996	1997	1998
Kangaatsiap illoqarfia	625	662	668	690	641
Kangaatsiap kommuniani nunaqarfiiit	895	860	850	875	861
KATILLUGIT	1.520	1.522	1.518	1.565	1.502

Assilaq 3. Innuttaasut amerlassusiisa ikaliartornerat, Kangaatsiap Kommunia (GSK)

- *Inissianik pisariaqartitsineq 01.01.1998 aallaavigalugu.* Kalaallit Nunaanni naatsorsueq-qissaartarfiaq inissianik pisariaqartitsineq naatsorsorsimavaa nuna tamakkerlugu komunini tamani inissianik pisariaqartitsisoqarnera aallaavigalugu.

- innutaasuni 20-nik ukiulinnit qummullu (PB20, tassa imaappoq, inissiat qanoq amerlatigisut qassit pisariaqartinneqarnersut, aappariit tamarmik aammalu kisimiittut 20-t sinnerlugit ukiullit inissaqartinneqarsimanersut), aamma

- 25-nik ukiullit inissamik pisariaqartitsinerat taakkualu qaangerlugit qummut ukiullit (PB25) kisitsisit takutippaat qanoq annertutigisumik inissanik piureersunit pineqartuttaakku marluk pisariaqartitsinerat matusinnaasimaneraat (procentinngorlugu matuneqarneri). Takuuk assliaq 4.

PROCENT-IMMGORLUGU MATUNERAT	PB20	PB25
Illoqarfuit, nuna tamakkerlugu	85,3 %	88,9 %
Kangaatsiap illoqarfia	88,6 %	97,6 %
Nunaqarfuit nuna tamakkerlugu	86,0 %	96,6 %
Kangaatsiap Kommuniani nunaqarfuit	95,1 %	104,3 %

Assiliaq 4.- Inissamik pisariaqartitsineq 01.01.1998 aallaavigalugu (GSK)

Illoqarfimmi nunaqarfinnilu inissaqartitsiniarnerup ingerlanneqarnera killormut sammisutut isikkoqaraluartoq, nunaqarfinnilu nuna tamakkerlugu agguaqatigiisitsinermut naleqqiullugu pisariaqartitsineq annerugaluartoq, saniatigullu inissanik pilersuinerup (takuuk assiliaq 2) kommunimi inortigiit illumi inui aallaavigalugit naatsorsuisi, manermi nuna tamakkerlugu inissatigut pilersuineq malunnaatilimmik ajornerusimavoq.

Kangaatsiap Kommuniani ukiutigut nikinnganerujussuarmut takussutissaagunarpooq inuit 0-niit 19-nut ukiullit amerlavallaarnerujussuat, taakkulu aallaavigalugit ilaqtariinni inuttussuseq annikinnerulersimalluni.

Minnerungitsumillu ersarilluinnarpooq, 31.12.1991 aallaavigalugu inissanik pisariaqartitsinéq naatsorsueriaaseq taanna atorlugu naatsorsugaq, Kangaatsiap Kommuniani inissaqartitsiniarneq nuna tamakkerlugu ajornerpaajusimammat, illoqarfik eqqarsaatigalugu (63 %-tiusimalluni nunali tamakkerlugu 87 %-tiusimalluni) nunaqarfinnilu (63 %-iusoq nuna tamakkerlugu 79 %-iusimalluni).

PB 20-lu naapertorlugu Kangaatsiap Kommunia 01. 01. 1998-mi inissianik 41-nik amigartoorsimalluni, takuuk assiliaq 5. Tassungalu ilanngullugu inissiat 25-t isaterinissami taartaasussat ilanngunneqassapput assliaq 6 takuuk.

INISSANIK PISARIA-QARTITSINEQ	Ineqartut amerlass.	Iniss. Pisariaqrtsit	Amigartoort
Kangaatsiap illoqarfia	203	229	26
Kangaatsiap nunaqarfii	289	304	15
KATILLUGIT	492	533	41

Assiliaq 5 - Inissanik pisariaqartitsineq 01.01.1998 aallaavigalugu (PB 20) (GSK)

- Isaterisameq nutarterisarnerlu. Inissiaatileqatigiiffik INI 1996-mi juli-mi nunaqarfinni tamani illunik isatigassanik nutartigassanillu nalunaarsuisimavoq. Kangaatsiap Kommuniani nalunaarsuisimanermi inernerusimasoq assliami 6-mi takuneqarsinnaavoq.

ININIK PITSANN-GORSAANEQ	Nutarterinerit	isaterinerit	katillugit	Ineqartut amerlass
Attu	82	4	86	112
Iginniarfik	11	8	19	27
Ikerasaarsuk	18	1	19	33
Niaqomaarsuk	63	12	75	99
KATILLUGIT	174	25	199	271

Assiliaq 6 - Isaterinissamik nutarterinissamillu pisariaqartitsineq, nunaqarfinni 01. 01. 1997 (INI A/S)

Takuneqarsinnaasutut, inissianik 25-nik isaterinissaq pisariaqartinneqarpoq taakkulu nunaqarfinni inissiat 9 %-tiisa naligivai, kisitsisinngorlulgulu nuna tamakkerlugu pisariaqartitsinermut saniliullugu annikikkaluarpoq. Taamaattorli nutarterinissamik annertuumik pisariaqartitsisoqarluni, tamannalu aamma nuna tamakkerlugu atuuppoq.

Siunertarisat

- Kommunalbestyrelsip kissaatigaa - Inissiaatileqatigiiffik INI A/S suleqatigalugu - kommunimi sanaartortitsinissap pisariqassusia sukumiinerusumik nalilersorneqarnissaa.

- Kommunalbestyrelsip nalilerpaa, inissaqartitsiniarneq nuna tamakkerlugu agguaqatigiisitsinermi equgassuteqartoq. Taamatullu amigaateqarnerup nalimmassaavagineqarnissaa anguniarlugu, pifimmilu suliassaqartitsiniarmikkut ikorfartuinissaq ilanngullugu illuliortitsinermi 80/20- mik aningaasaliisarnissap periarfissartai misissorneqassasut - kiisalu utoqqasaanut inissianik pisariaqartitsileriartuinnarneq pissutigalugu..

Suliassanik nalunaarsuineq

	1999	2000	2001	2002
Nammineq illuliat				
INI A/S suleqatigalugu ineqarnermik misissuineq				
80/20 - nut aningaasaliisarnermut periarfissat				
Nunaqarfinni isaterinissamut najoqqutassat				
Utoqqasaanut inissiat				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikkoortortami pilersaarummi ilaareersoq

Tunngaviusumik sananeqaataanut naleggiussineq

Tunngaviusumik sananeqaataani illoqarfiup kangiatungaani nunaminertanik immikkoortitsisoqarsimavoq siunissami sanaartorfigineqarsinnaasunik aqquisinissamut kaajallagissamut aqquteqartinneqartussanik. Maannakkut sanaartorfiusoq helistop-ip tungaanut illoqarfiup avannaatungaanut ingerlanneqarpoq, tassanilu rækkehusiliassat inaarsarnejarnissaat pilersaarutigineqarpoq.

Pioreersunilu inissiatut najugaqarfinni sanaartornissaq killeqartumik periarfissaqalersimavoq. Sanaartorfigineqarsimannitsummi qimmeqarfissatut immikkoortinneqarsimammata. Qimmeqarfissanillu allanik illoqarfiup iluani nunaminertanik immikkoortitsisoqareersimalluni.

Utoqqaat illuata pioreersup allilerneqarnissaanut nunaminertamittaaq immikkoortitsisoqareersimalluni.

1.2.4 ANGALLANNERMUT PILERSAARUT

Angallannermut pilersaarutip imarai :

- helistoppit
- talittarfit, aamma
- aqquserngit aamalu aqqusineeqqat

Killiffik ineriat ornerullu sammivia

• Timmisartuussisarneq. Kangasatsiaq Kalaallit Nunaanni illoqarfinni kisiartaavoq heliporteqarani, kisiannili helistop-iinnaqarluni. Taammammallu illoqarfik angallannermi pilersaarummut ilanngunnearsimanngilaq, kisiannili Aasianniit timmisartuussisarnikkut isumagineqartarluni nunaqarfinnut timmisartuussisarnermi Bell 212 atorlugu ingerlanneartartumi ilangunneqartarluni, taakkulu amerlanngitsuinnarnik ilaasoqarsinnaapput. Helistop-ilu utaqqisarfeqanngilaq.

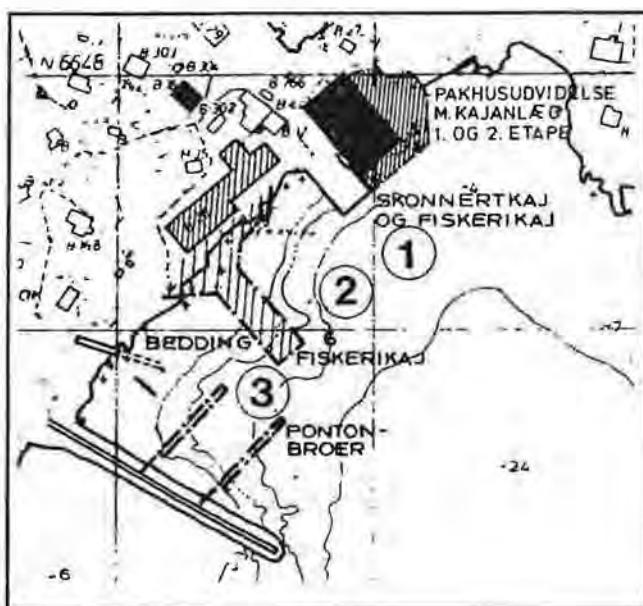
Nunaqarfinni tamani helistoppeqarpoq, tamaalaat Ikerasaarsuk kisimi pinnani. Aningaa-saqarnermilu inatsimmi 2002-mut Attumi helistop nuukkallarneqarnissaanut kiisalu atortut pisinnaasaasa annertusitinneqarnissaanut aammalu Ikerasaarsummi nutaamik helistop-iliortoqarnissaaq 1999-mi, ilanngunneqarsimavoq.

• Talittarfeqarfik. Kangaatsiap Kommunia imaatigut angallannikkut maj-imuit decembarimut angalaffigineqartarpoq. Attumili februar- martsuinnartoq angallatinik tikinnejartalereersin-naasarluni. Sinerissamili ilaasartaat Kangaatsiamut tulanneq ajorpoq, tamatumalu takornariaqarnikkut periarfissat sanngiinnerulersissinnaavai.

Nunaqarfinni imaatigut angallanneq Royal Arctic Bygdeservice A/S- mit ingerlanneqartarpoq assartugassat eqqarsaatigalugit aammalu Arctic Umiaq Line-p ilaasut angallattarlugit.

Kangaatsiap umiarsualivia avannamut Nuunnguaq kujammullu sapusaasiaq killigalugu isorartus-suseqarpoq.

Umiarsuaqqat talittarfiat ilaasunut assartukkanullu atorneqartarpoq kiisalu aalisakkanik tunisinermi usigiarnermilu atorneqartarluni. Initussutsikut annertussusaa annikippoq taamaammallu taliffinginiarlugu ajornakusoortarluni. 2002-mi atulerneqartussamik allilerinissarmut qajannaallisaanissamullu talittarfiullu itisilerneqarnissaanut aningaasaqarnermut inatsimmi aningaasatigut immikkoortitsivigineqarsimavoq.

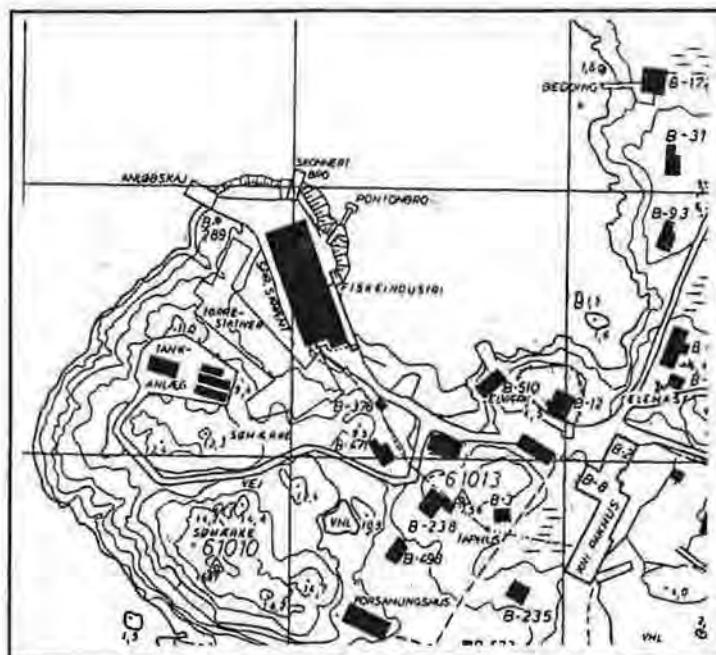
Assilisaq 1 -Kangaatsiaq talittarfiup eqqaa

Talittarfik kujammut 45 meterinik ilaneqariaruni immikkut ittumik allisartut talittarfeqalis-sagaluarput, talittarfiullu sinnera umiarsuaqqanut talittaliulissagaqarluni.

Saputaasiap tunuatungaa umiatsiaaqqanut amoortaateqarfittut atorneqarsinnaanngussaaq sissar-suarnik pilerneqariarpat. Takuuk assiliaq 1.

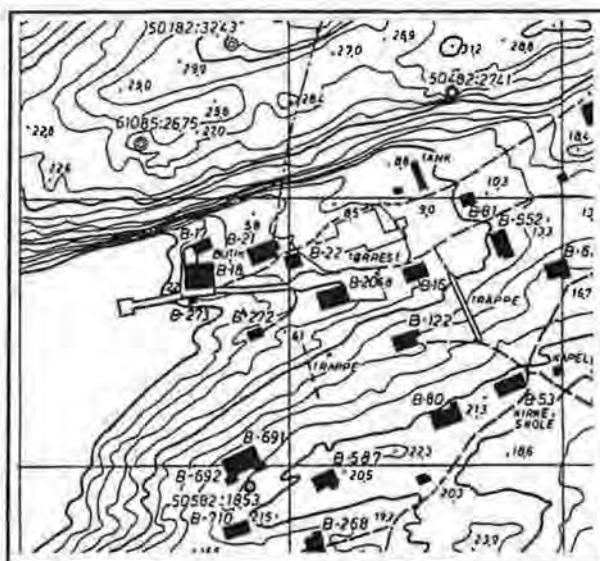
Nunaqarfiit ima ittunik talittarfeqarfefqarput.:

Attu : Tulattarfik (6,5 m), aalisakkanut niooraavik (5m), sissarsuit aammalu amutsivik. Talittarfeqarfik tamarmi iluarsaanneqartariaqarpoq, nutaamillu talittarfittaarnissa pisariaqarluni, umiatsiaaqqanullu sissarsuarnik pisariaqartitsillutik, takuuk assiliaq 2.

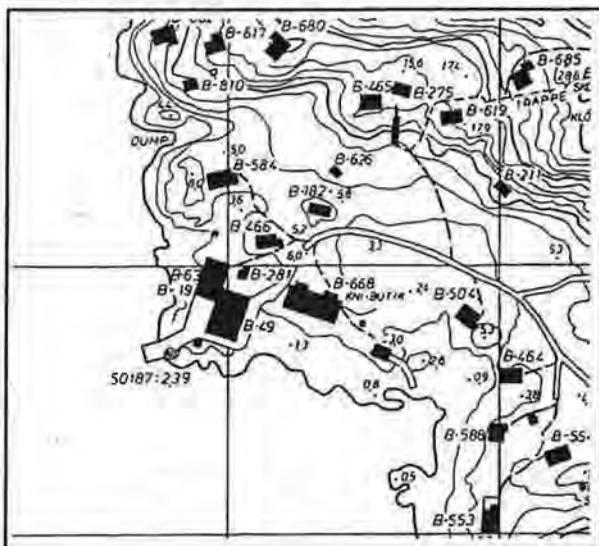
Assiliaq 2 -Attumi talittarfiup eqqaa

Iginniarfik. : Sissarsuit. Sissarsuit umiarsualivimmilu sapusiatut nunniugaq. Sanaartukkat mikival-laarput, taamaammallu ikkappallaarluni, sapusiallu tallineqarnissaq annertusineqarnissaalu kissaatigineqarsimavoq Takuuk assiliaq 3.

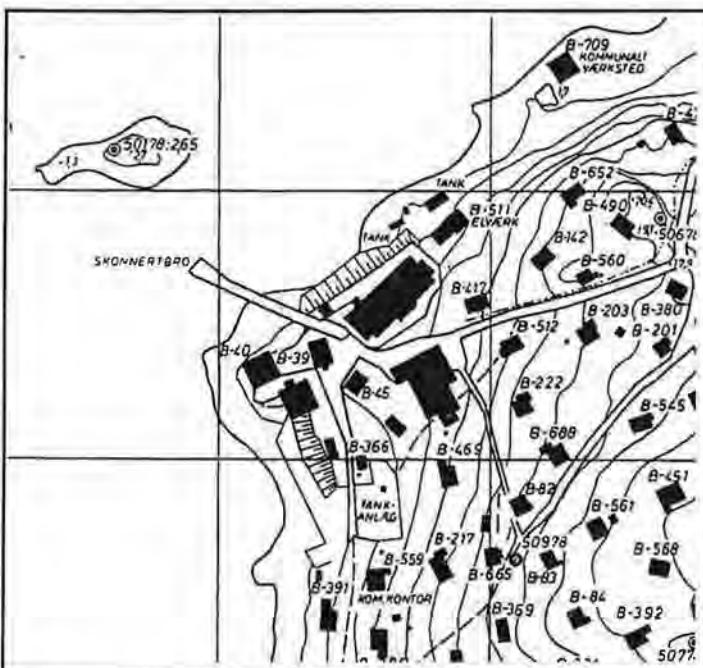
Assiliaq 3 - Iginniarfummi umiarsualivik

Ikerasaarassuk.: KNI-p pisiniarfianta nutaap sananeqarneranut atatillugu talittarfik allilerneqaarsimavoq. Takuuk assiliaq 4.

Assiliaq 4 -Ikerasaarsummi umiarsualivik

Niaqornaarsuk.: Umiarsuaqqat talittarfiat usigiaavittalik. Talittarfiup qaava usinik usigiaavigissal-lugu amippallaarlunilu naleqqutinngilaq taamaarmmallu silillineqarnissaq kissaatigineqarluni, kiisalu tallineqarnissaq ikkappallaarnera pissutigalugu kissaatigineqarluni, takuuk assliaq 5.

Assiliaq 5 -Niagornaarsummi umiarsualivik

- *Aqquserngit aqqusineeqqallu.* Kangaatsiami asfaltertaqanngitsumik assakaasulinnut ingerlaffissaqarpoq, pisariaqartitsineq naapertorlugu talliartuaartinneqartartunik.

Aqquserngit aqqusineeqallu piovereersut soorlu assersuutigalugu eqqakkanik assartuinermut piumasagaatinut naleqqukkunnaarsimapput. Nunaqarfinni aqqissuuusaanik aqqusineqanngilaq. Niagornaarsummi, Attumilu illinerit ingerlaffigineqartartut eqqaassanngikkaanni

Siunertat

- Ilaasunik angallassinermut atatillugu Kangaatsiap illoqarfia Grønlandsfly-p angallannermi ingerlatsisarnermut pilersaarutanut ilanngunneqartariaqarpoq helistop-ip heliportinngortin-neratigut tassungalu atortut naleqqussarneqarnerisigut utaqqisarfittalerneqartillugu.
- Tassungalu ilanggullugu pisariaqartitanik talittarfimmut pitsanngorsaatissanik pilersitsiso-qarnissaa kissaatigineqarluni, sinersortaatit illoqarfimmut talissinnaalernissaat anguniarlugu -minnerunngitsumillu takornariartitsinerup piorsarneqarnissaata periarfissaqarluartilernissaa eqqarsaatigaluq.
- Usigiaanerup tungaatigut arlalinnik pitsanngorsagassanik pisariaqartitsisoqarpoq kiisalu talittarfeqarfiup allilerneqarnissaa pisariaqarluni, tamanna suliassanut nalunaarsuiffimmi takune-qarsinnaavooq.
- Aammattaaq nunaqarfinnik pilersuinerup Kangaatsiamuit aallaaveqarluni ingerlanneqartalernissaa kissaatigineqarluni.
- Kangaatsiap illoqarfianilu pingarnerusutut aqqusinissamik astfaltimik qallikkamik pilersitsiso-qarnissaa pisariaqarpoq, illoqarfiup iluani isumannaannerusumik assartuisalernissaq anguniarlugu. Tassalu imaappoq talittarfimmiit helistopp-ip tungaanut, siunissami eqqaaveqarfissap tungaanut inunnillu najugaqarfiusut aqquserngit tungannut.
- Nunaqarfinnilu aqqutaasinnaasunik aqqusinertut atugassanik pilersitsisoqarnissaa aammattaaq pisariaqartinnejqarluni.
- Komunalbestyrelsip siunissami umiatsiaaqqanut umiatsivilivissamik illoqarfiup avannaatungaani pilersitsinissaq kissaatigaattaaq.

Tunngaviusumik sananeqaataamut naleqqiussineq

Kangaatsiap illoqarfiata tunngaviusumik snaneqaataani umiarsualiviup allineqarnissaanut immikkoortitsisoqarsimavoq.

Kangaatsiap illoqarfiata pilersaarusiomerani tunngaviusumik sananeqaataani nunaminertanik imikkoortitsisoqarsimavoq talittarfeqarfiup allinissaanut kiisalu helistop-ip siunissami heliportinngortinneqarnissaa siunertaralugu.

Helistop-ip eqqaani sillimaniarnermut killiliussanik aalajangersaasoqarsimavoq (takuuk tunngaviusunik sananeqaataa), nunaqarfinnilu aamma taamatut aalajangersaasoqarsimalluni.

Kangaatsiami helistop-ip nunaminertatut eqqaamioritinneqartut helistop-ip heliportinngortinne-qarmissaa eqqarsaatigaluq killiliisoqareersimavoq.

Kangaatsiap illoqarfiani aqquserngit ersarissarneqarnissaannut pilersaitsinissamik aalajangersaasoqarnikuvoq (takuuk pingarnerusutut sananeqaataa) nunaqarfinnilu aqqusiniinnarnik pilersitsinissamut aalajangiisoqarsimalluni (takuuk nunaqarfinnut pilersaarut).

Kiisalu helistop-ip avannaatungaani umiatsiaaqqanut umiatsivilivissamik aalajangiisoqarsimavoq.

Suliassanut nalunaarsuut

	1999	2000	2001	2002
Kangaatsiarni umiarsuaqqat talittarfiata allineqarnissaa				
Attumi helistop-ip nuunneqarn. pisinnaasaanillu alliler.				
Iginniarfimmi helistop-ip piginn.allilerneqarneri				
Ikeraasaarsummi helistoppi nutaaq				
Illoqarf. nunaqarfinnilu aqqusernit kusassarn. Ilaartorn				
Kangaatsiami heliportip utaqisarfissaat				
Kangaatsiami sinersortaatit talittarfissaat				
Kangaatsiamiit nunaqarfinnut pilersuineq				
Attumi umiarsualivimmik iluarsaassinisaq				
Iginniarfimmi talittarfiup aallilerneqarnissaa				
Niaqornaarsummi talittarfiup pitsanngorsarneqarnissaa				
Kangaatsiami umiatsiaaqyanut umiatsialivissaq				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikkoortortami pilersaarummi ilaareersoq

12.5 ISUMAGINNINNERMUT PEQQINNISSAQARNERMULU PILERSAARUT

Isunaginninnermut peqqinnissamullu pilersaarutip ukunannga imaqarput:

- pisortatigut ikorsiisarneq
- pinaveersaartitsineq
- meeqqat inuusuttuaqqallu
- utoqqarnik isumaginninneq aamma,
- peqqainnissaqarnikkut atukkat

Killiffik ineriarornermilu sammiviit

- Suliffissaaleqinerup annertusiartuaarnera ilutigalugu pisortatigut ikorsiisarneq annertusiartuaarsimavoq. 1998-ip qaammataani siullerni marlunni aningasatigut pilersaarutit 25-30 % iisa missai atorneqareersimallutik.
- Pinaveersaartitsinermik suliat atornerluisarnermi (imigassamut, ikiaroornartumut il.il.) ajornartorsiuit akiorniarlugit siunertarineqartarput. suliat nakkutigineqarnissaat anguniarlugu inunniq siunnersortimik / atornerluinaveersaartitsinermut siunnersortissamik atorfinititsisoqarnissaat pilersaarutigineqarpoq (inuk ataaseq).

Siusinnerusukkut atorseqarfii akimorlugit atuarfik, peqqinnissaqarfik inunnillu isumaginnitqarfik peqatigalugit suleqatigiiffinnik pilersitsisoqarnikuovoq, suliniutillu taakku ingerlateqqinnejarnissaat.

- Meeqqanut - inuusuttuaqqanullu immikkoortortap imarai 0-miit 6-nut ukiullit (meeraaqqanik paaqqinnittarfinniittut- aammalu meeqqanik paaqqinnittarfimmittut). Assilissap 1-p takutin-niarpaa meeqqerivinni inissat qanoq amerlatigineri kiisalu 0-miit 6-nut ukiullit qassit inissa-qartinneqarnersut nuna tamakkerneranut sanilliullugu. Takuneqarsinnaasutullu Kangaatsiap Kommuniani 1996-mi inissaqartitsinerit ikinnerusimapput nuna tamakkerneranut sanilliullugu.

	Meeqqivinni inissat	Angerlarsimaf. paaqqinn.	0-6mut ukillit	Inissat %-ngorlugu	Utaqqisut
Kangaatsiaq	24	45	273	25%	44 (16%)
Hele landet				50%	(18%)

Assiliaq 1 - 1996-mi meeqqerivinni inissat

Kangaatsiap illoqarfiani meeqqerivik ukiunut akulerussuffiusutut paaqqinnittarfiuvoq (B - 390 1968-mi sanaaq) meeraaqqanut 11-nut meeqqanullu anginerumaanut 15-nut inissalik. Meeqqerivik sivitsulersumi mikivallaarsimavoq, aningasaqaqarmullu inatsimmi siusinnerusukkut meeqqerivissamik ukiunut akulerussuffiusussamik akuersissuteqarfiusimalluni ukioq manna B-57 ingutserneqareernerata kingorna (inuusuttunut sullivik, kommunimi sullivittut atorneqartoq). Meeqqaerivillu Attumi sananeqartussatut naatsorsuutigineqarsimagaluarpoq.

Akuersissutili peerneqarsimapput aammalu aningasaqaqnermut inatsimmi taamaallaat meeqqerivimmut nutaamut 20-nik inissalimmut ukioq 2001-mi rækkehuset nutaat eqqaanni sananeqartussamik akuersissuteqartoqarsimalluni. Kisiannili suli nunaqarfinni meeqqerivinnik fritidsklubbertalinnik sanasoqarnissaa kissaatigineqartuarsinnarpoq.

Ilinniarsimasunik sulisussanik annertuumk amigaateqartoqarpoq, tassami ullumikkut meeqqerivimmi sulisut tamarmik ilinniarsimanngimmata.

Nunaqarfimnni meeqqeriveqanngilaq, kisiannili angerlarsimaffimmi paaqqinnitqartarluni. Niaqornaarsummi, Attumilu meeqqerivinnik amigaateqartoqarpoq.

- Utoqqarnik isumaginninneq. Ataatsimik utoqqaat illoqarpoq (B - 667 1990-mi sanaaq) Kangaatsiami utoqqarnut 6-nut naatsorsuussaq bokollektiv-eqarlunilu marlunnik inissalimmik. Qanganngorporli utoqqaat illuani paaqqinniffimmik amigaateqartoqalermaat.

Aningasaqaqnermut inatsimmi ukiunut 2001 / 2002-mut aningasanik utoqqaat illuannik nutaamik sanasoqarnissaanut immikkoortitsisoqarsimavoq 12-nik inissalimmik utoqqaat illuanut pioreersumut ilaliussassamik.

Attumi sisamanik utoqqaanerusunut inissiaqarpoq aammalu Niaqornaarsummi sisamanik. Utoqaat amerliartornerat ilutigalugu nunaqarfinni illoqarfimilu utoqqaanerusunut innaluutilinnullu inissianik pisariaqartitsineq annertusiartuinnassagatinneqarpoq. Tamatumunngalu atatillugu utoqqarnut ikorsiisarnerni piorsaaffiginninnissaq pisariaqalersinnaavoq.

	1988	1993	1998
60+ årige	77	98	120

Assiliaq 2 - kangaatsiap Kommuniani 60-nik taakkulu sinnerlugit ukiullit

- Peqqinnisaqarnikkut atukkat. Napparsimmavik nutaajusoq 1996 /1997-mi sanaajuvoq ataatsimillu nakorsaqartussatut, piffissallu ilaatigut kigutit nakorsaannik najorneqartarnissamut naatsorsutaalluni aammalu marlunnik stationssygeplejerskeqarluni. Taaneqarsinnaavorli nakorsatut atorfik, sygeplejerskillu ningiuattut atorfik, sygeplejerskillu atorfiaa aappaa inuttasaqartinneqanngillat, aammalu napparsimmavik atortussavimminik atortoqartinneqarani. Suliassat annikikkaluartulluunniit Aasiannut suliaritikkiartortariaqartarput soorlu erninerit saarngitigullu napisinerit il. il.

Niaqornaarsummi nakorsiartarfeqarpoq B-777-mi ineeqqat ilaanni. Nunaqarfimmi nakorsiartarfivimmik pisariaqartitsisoqarpoq, kigutileriffittalimmik.

Attumi nakorsiartarfik pioreersoq B-416 1972-mi sananeqarsimasoq) nutartigassanngorsimavoq, aammalu imilerneqarnissaa pisariaqalesimalluni. Taamaammallu ajuusaarnarpoq, aningaasaqarnermut inatsimmi iluarsaassinissamut atugassat peerneqarsimammata 1999-mi aningaasaqarnermut inatsimmut atatillugu.

Ikerasaarsummi Iginniarfimmilu nutaanik nakorsiartarfeerartaarsimapput atuarfimmut atasunik.

Siuñerat

- Kommunalbestyrelsip kissaatigaa pisortatigut ikiorserneqartartut ikilisinneqarnissai suliassaqartitsiniarnikkut periarfissanik pilersitsinikkut, taamaalillunilu kommunimi aningaasarsiorneq pitsanngoriaateqarniassamat.
- Kommunalbestyrelsittaaq pinaveersaartitsinerup paasitsiniaanerullu annertunerusumik ingerlanneqarnissaata misissuiffiginiarpaa siomatigut atuarfimmi peqqinnissaqarfimmilu susassaqartut akimorlugit suleqatigiitnererit aallarnisarneqaqqinnerisigut.
- Peqqinnissaqarnerup iluani Niaqornaarsummi nutaamik nakorsiartarfeeqqamik pilersitsisoqarnissaa kiisalu Attumi nakorsiartarfeeqqap nutarterneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.
- Meeqquerivinnik inissaqartitsiniarnikkut pitsanngorsaavigineqarnissaq Kangaatsiap illoqarfiaita iluani anguniarlugu kommunalbestyrelsimit kissaatigineqarpoq meeqquerivissap pilersaarutigineqartup piaartumik atulersinneqarsinnaanera misissorneqassasoq.

Tassungalu atatillugu Niaqornaarsummi, Attumilu meeqquerivinnik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Ikerasaarsummi meeqqanut sunngiffimmi orminneqarsinnaasumik amingaateqartoqarluni.

Taamaammallu ajuusaarnartuuvoq Attumi 1998-mi atulersussaagaluumik meeqqueriviliornis-sagaluuaq aningaasaqarnermut inatsimmiit peerneqarsimamat.

- Kommunalbestyrelsip pingaarnetut anguniagaanut uiggiullugu utoqqaanerusut innarluutillit angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerannik siunertarisaq ilimagineqarsinnaavoq utoqqarnut inissianik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqalersinnaanera qularutissaanngilaq.

Sulianik tulleriaarinissaq

	1999	2000	2001	2002
Meeraqqerivissaq 20-nik inissalik				
Utoqqaat Illuat nutaaq 12-nik inissalik				
Attumi nakorsiartarfíup nutarternissaa				
Niaqornaarsummi nunaqarfíup nakorsaiartarfíssaa				
Niaqornaarsummi meeqqerivissaq				
Ikerasaarsummi meeqqat ornittagassaat				
Utoqqasaat , innarluutilillu inissaat (80 / 20)				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutAQ / pilersaarummut
 QASERSOQ: Immikkoortortami pilersaarummi ilaareersoq

Tunngaviusumik sananeqaataanut nalegqiussineq

1998-mi meeqqerivissamut nutaamut nunaminertamik inniminnisoqareersimavoq illoqarfíup qeqqata missaani B- 57-ip ingutserneqareernerata kingorna aammalu meeraqqerivissamut rækkeherset nutaat eqqaani illoqarfíup avannaatungaaniitumi.

Utoqqaat Illuata pioreersup eqqaatigut utoqqaat illussaanut nutaamut nunaminertamik immikkoortitsisoqareersimavoq.

Utoqqasaanerusunut innarluutilinnullu najoruminartunik sanaartornissaq illoqarfíup ilaani nاجاqrifiusumi sanasoqartarnissaa siunniunneqarpoq.

1.2.6 ATUARFEQARNERMUT PILERSAAARUT

Killiffik aammalu ineriertornerup sammivii

- Atuartut. Kangaatsiap Kommuniani ukiuni kingullerni qulini 6-nijit -16-nut ukiullit amerleriarsimanerat assilissami 1-mi takuneqarsinnaavoq. Takuneqarsinnaasutut, taamatut ukiullit 19 %-nik ukiuni Kingullerni tallimani amerleriarsimapput, nunali tamakkerlugu amerleriaat 11 %-tiinnaasimalluni. Taamatut ukiulli innuttaasuni amerlanerpajupput (26 %), nunali tamakkerlugu 22 %-tiusimalluni (assiliaq 2 takuu).

	1.1.1988	1.1.1993	1.1.1998
06 - 16-nut ukiullit	231	331	393

Assiliaq 1- 06 - 16 -nut ukiullit amerleriaataat

Ilimagineqaporlu atuartut taamatut ukiullit amerliartuinnarnissaat nuna tamakkerlugu taamatut ukiulinnut naleqqiullugit, taamaalillunilu kommunimi atuarfeqarnikkut pisariaqartitsineq annertusiartuinnassagatinneqarluni.

Kommunimi atuartut 1997 /1998 amerlassusaat assilissami 2-mi takuneqarsinnaavoq. Tassanilu takuneqarsinnaavoq innuttaasuni 6 -16-nut ukiullit qanoq amerlatiginerat.

Atarfimmi atuartut 97 /98	Amerlassusaat	6 - 16 -nut ukiullit
Kangaatsiaq	170	26 %
Attu	56	23 %
Niaqornaarsuk	81	27 %
Ikerasaarsuk	31	30 %
Iginniarfik	26	29 %
Katillugit	364	26 %

Assiliaq 2 - Atuartut amerlassusaat, ukiuni atarfimsumi 97 /98-mi

- Kangaatsiap Kommuniani atuarfik. Kangaatsiami 11. Klasse tikiinnarlugu ingerlaannartumik atuartitaasarneq neqeroorutigineqartarpoq. Tassalu Kangaatsiap kommunia kommuninut pingajuuvvoq atuartuutiminut 12. Klasse-mik neqerooruteqarneq ajortunut, taamaalillunilu naliginnaasumik 10- aamma 11. Klasse atuartitsiviusarlutik.

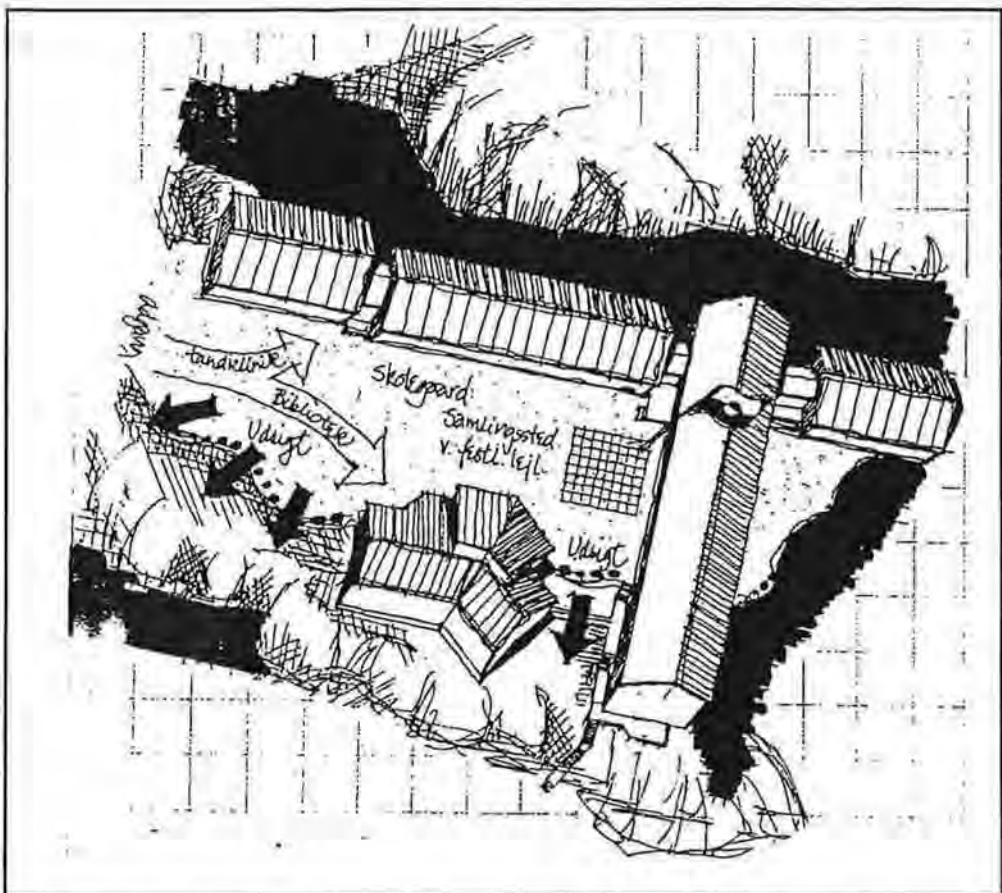
Annertusisamik 10. 11. 12. klassit, efterskole. GU aamma inuutissarsiornikkut ilinniarniartut kommunip avataani ilinniartitaasarpot (Danmarkimilu) nammimeq akilerlugu.

Ukiut tamaasa pisariaqarluinnartarpoq nalilersuillaqqissaarnissaq, kollegiani inissanik pisariaqartitsinerup ilinniartunik inissaqartitsisoqassanersoq kollegiat pigineqartut inissanik atortinnejarnissai (Sisimiuni, Aasianni aammalu Ilulissani 1997-mi inissat 56-it pissarsiarineqarsinnaasimapput).

1998-mi august-imi kommunip avataani taamatut atuartut 80-iusimapput. Taakkulu kommunimut aningaaasartuutaangatsiartarsimapput.

Kangaatsiami atuarfiup saniatigut nunaqarfiiit ataasiakkaat 9.klasse,ilanngullugit atuartitsisoqartarpoq. 10. klasse 11. klassinilu atuartussat illoqarfimmi atuartinneqartarlutik, taakkulu angajoq-quarsiaqartinneqartarput paarsinersiuteqartinneqartartunik.

Kangaatsiami atuarfik (B -65 1960-mi sanaaq 1979-milu allilerneqarsimasoq) kingusinnerpaamik 1995 /96-mi ilaqquinneqarsimavoq B -823-mik. Atuarfik atuakanut atorniartarfefqarpoq kiguteriffeqarlunilu. Ininik atuartitsiffiusunik amigaateqartoqarpoq aammalu eqaarsaarfik amigaataalluni arsaattarfillu.

Assiliaq I- atuarfiup illutassaanut siunnersuut 1995 /96

Siunissaq sivisunerusoq eqqarsaatigalugu atuarfiup allineqarnissaa piareersimaffigisariaqarpoq (kommunimi atuartunik 11. Aamma 12.klassinik atuartussanik aallartitsisoqarnissaa kissaatigineqarmat).

Kangaatsiami atuarfik aammma 10-niit- 15-nit tungaannut ukiulinnut fritidsklubbitut atorneqartarpoq meeqqanullu mikinerusunut atuareernerup kingorna orninneqartartutut atorneqarluni.

Attumi 1998 /99-mi aningaasaqarnermut inatsimmi atuarfiup allineqarluniulu iluarsanneqarnissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq.

Niaqornaarsummi atuarfik nutarterneqarluni ingerlanneqarpoq, naalagiartarfiusimasoq allineqarsimamat. Taamaakkaluartorli imaaliinnartoq allilerinissamik pisariaqartitsisoqalereerluni.

Ikerasaarsummi atuarfiutigalugu naalagiartarfefqarpoq B- 694-mi. Sananeqarneralu nutarfasis-suvoq (1992). Kissaatigineqarsimavorlu atuarfittut kisiat atulernissaa nutaamillu oqaluffilior-toqarnissaakissaatigineqarsimalluni. Taamaakkaluartorli atuarfiup ilaneqarnissaanik suli pisariaqartitsisoqarpoq, oqaluffittaaluunniit nuunneqaraluarpat.

Iginniarfimmi aamma nutaangajassuarmik atuarfiutigalugu naalagiartarfefqarpoq. Ikerasaar-summisuulli atuarfittut atuinnalerneqarnissaa aamma kissaatigineqarluni.

- Kollegia. Illoqarfimmi 30-t missaannut inissalimmik kollegialortitsinissamik pisariaqartitsioqangaatsiarpoq. Periarfissaavoq kollegia mikinerusoq, angajoqqaarsiaqartitsinermut ilanngullugu atorneqarsinnaasoq. Pisariaqartitsinerlu missingersersorneqarsinnaavoq Sisimiuni, Aasianni Ilulissanilu kollegianut inissat kommunip nammineq nunaqarfisa 9.klassimi atuartuinut atorneqartussat atorneqarsinnaaneri periarfissaqarnersoq.
- Ilinniaqqitarneq. Ilinniaqqitarneq tamarmi kommunip avataani ingerlanneqartarpoq. Piniarnermut atuarfeqalersinnaanissaata periarfissaqarsinnaanerata misissorneqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Siunertat

- Komunalbestyrelsip siunertarivaa, Kangaatsiap Kommuniani atuartut tamarmik piffik qimannagu atuartinneqartassasut. Atuartut toqqissisimanissat aammalu illoqarfip avataani kollegianik inissanik atuinnginnissaq, piffimilu avatagiisiminnut atattuarnissaat siunertaralugu.
- Tamannalu tunaartalaralugu atuarfik ineriertortinnejartariaqarluni, tamakkiisumik ukioq ataatsimik sivisussusilimmik piareersarfittut atuartitaasarnissaq, tunngaviusumillu ukiunik arfineq pingasunik sivisussusilimmik atuartitaasarneq, aammalu ukiunik pingasunik sivisussusilimmik nangeqqiffiusartussamik (10. - 12. Klassini), tassanilu nunaqarfimmiut atuartortai neqeroorfigineqarsinnaassammata 10.klassimiit illoqarfimmi atuarnissaannik.
- Tamanna kollegialiornissamik kiisalu illoqarfip illu atuarfiani ininik atuarfiusussamik amerlanerusunik pilersitsisoqarnissaanik piumasaqaateqartitsilerput.
- Tassungalu uiggiullugu illoqarfimmi fritidsklubbimik atuareernerullu kingorna orninnejarsinnaasumik pilersitsisoqarnissa ilannguttariaqarluni.

Tunngaviusumik sananeqaataanut samilliussineq

Atuarfiup eqqaani nunaminertaq tamarluinnagajammi atorneqarpoq. Allilerisoqarnissaanut inissaqarniassammat atuarfiup eqqaa atuarfimmut atugassangortinneqarsimavoq.

Eqaarsaartarfimmik pisariaqtitsisoqarnera anigorniarlugu minihalliliortoqarnissa siunnersuutigineqarpoq (kulturimut sunngiffimilu sammisassaqtitsinermi pilersaarummut innersuusineqassaaq). Tassungalu atatillugu tamatuma eqqaani kollegialiortoqarsinnaavoq arsaattarfiliortoqarlunilu.

Sulanik tulleriaarinissaq

	1999	2000	2001	2002
Attumi atuarfiup ilaneqarnera nutarterneqarneralu				
Faglokaler, skolen i Kangaatsiaq				
Gymnastikfaciliteter, skolen i Kangaatsiaq				
Niaqornaarsummi atuarfiup ilaqqinneqarnera				
Ikerasaarsummi atuarfiup ilaneqarnera				
Iginniarfimmik atuarfiup ilaneqarnera				
Kangaatsiami kollegia / skolehjem				
Annertusisamik 10. 11. Kiisalu 12. Klassit				
Kangaatsiami atuareernerup kingorna paaqqinnit.				
Fritidsklubbi				
Piniarnermut atuarfik				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngukkusutaq / pilersaarummut

QASERSOQ: Immikkoortami pilersaarummi ilaareersoq

Kultur-aamma sunngiffimmi pilersaarusiarmut ilaapput ingerlatsinerit, suliat immikkoortortanut allanut pingaruteqartut – ingammik atuarfimmut, meeqqanut kiisalu inuusuttunut tunngassuteqartut aammattaaq utoqqarnut immikkoortortat.

Killiflik kiisalu ineriarornerup sammivii

- 10-niit 15-nut ukiulinnut sunngiffimmi klubbi Kangaatsiap Atuarfiani ingerlanneqartarpooq. Atuarfimmut pilersaarusiami taaneqareersimasutut sunngiffimmi klubbi immikkut illutalerlugu nuunniarneqarpoq.

Nunaqarfinni sunngiffimmi klubbeqanngilaq.

- *Sunngiffimmi sammisassanut sanaartukkat.* Kangaatsiami arsaattarfearpoq kiisalu Niaqornaarsummi Iginniarfimmilu arsartarfearluni. Attumi atuarfiup nutarterneqarneranut atatillugu atuarfiup eqqaani arsaattarfioritoqassamaarpoq.

Kommunimi halleqanngilaq, kisiannili sivitsulersumi minihal-imik imaluunniit assigisaanik pilersitsisoqarnissaa kissaatigineqarsimavoq, taannalu atuarfiup eqaarsaartariatut atorneqartartussatut kiisalu illoqarfimmi timersoqatigiffinnut atortinnejartartussatut eqqarsaatigineqarluni. Taamaam-mallu nunaminertanik immikkoortitsisoqarsimalluni (immikkoortortami C5-mi) illu sammisa-saqartitsivimmik / sanaluttarfiusinnaasumillu. Ilanngullugulu attumi Nunaqarfimmi Aqutsisut kissaatigisimavaat illu sammisassaqttsivimmik / Minihal-imik sanasoqarnissaa.

Kiisalu kissaatigineqarsimalluni kangaatsiap avannaatungaani umiatsiaaqjanut umiatsiviliorqas-sasoq (imm. B2-mi).

- *Kangaatsiami katersortarfik* (B - 405) allilerneqartariaqarpoq nutarterneqarlunilu. Niaqornaar-summi nutaamik katersortarfittaaqarpoq (B -379), paarlattuanilli Attumi katersortarfik (B - 427) nutarteriffigineqarnissamik pisariaqartitsisoq. Ikerasaarsummili kommunimi pilersaarummi taaneqareersutut, qangali ataatsimooruussamik illumik sullivimmik katersortarfittalimmik pisaria-qartitsisoqarsimalluni, Iginniarfimmilu aammattaaq taamatut pisariaqatitsisoqarluni, tassani atuarfitoqaq (B - 53) ullumikkut katersortarfittut atorneqarmat.

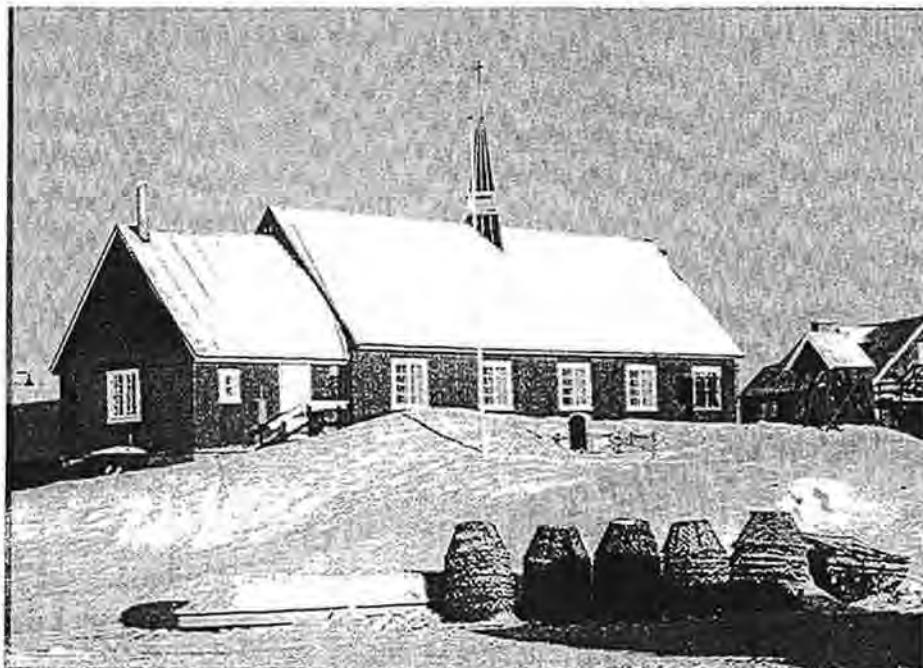
- *Atuakkanik atorniartarfik.* Kangaatsiami atuarfiup ilaneqarneranut atatillugu nutaamik atuak-kanik atorniartarfioritoqarsimavoq. Nunaqarfinni sisamaasuni atuakkanik atorniartarfearpoq, Ikerasaarsummili Iginniarfimmilu pitsanngorsaasoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarluni.

Iginniarfimmi, Ikerasaarsummili atuarfiutigalutik oqaluffiit naleqqutinngitsumik ingerlanne-qarout atuartitsisarnermut atatillugu. Tassalu init atuarfittut atorneqartartut immikkoortin-neqarnissaat pisariaqalersimavoq nunaqarfinnilu marluusuni oqaluffinnik sanasoqarnissaa pisariaqartinneqalersimalluni.

- *Ogaluffik* (B - 55 1920-mi sananeqarsimavoq 1988 / 89-milu allilerneqarsimavoq) illoqarfip qeqani pingarutilittut, oqaluttuarisaanikkut, erseqqilluartutullu inissisimalluni. 1998-mi Niaqornaarsummi nutaamik oqaluffittaartoqarsimavoq.

- *Katersugaasivik.* Kangaatsiap Kommuniani katersugaasiveqanngilaq, kisiannili B- 36 -p illoqarfip qeqqata missaaniittup taamatut atulernissaa eqqarsaasersuutigineqarsimagaluarpoq.

- *Piutisiniarnissami atukkat.* "Namminersornerillutik Oqartussat nalunaarusiaa nr 31 30. oktober 1991-minngaaneersoq piutisiniassamut nakkutiginninnermi kommunit pilersaarusiortareranni" imaqarpoq aalajangersakkanik communalbestyrelsip peqataanissamik pisussaafiunik nuna tamakkerlugu pilersaarusiormi piutisiniassamut eriaginninnittussaatitaanermik pilersaarusi-nermi ilannguttariaqartut aammalu kommunip illoqarfimmi nunaqarfinnilu aqutsineranut tunngasunik. Tamannalu aallaavigalugu illut ataasiakkaat piutinnejartussatut toqgarneqarsimapput: B - 55 (ogaluffik), B -27 (napparsivikoq), B -36 (quersuaq), aammalu B -303 (illu inunnut inissiisarfik). Kommunimi pilersaaruiami killiliuussat tassunga naapertuuttungorlugit aalajangersar-neqarsimapput, illut taakku isaterneqassanngimmata, aammalu arlaatigut allangortiterisoqas-sappat ilaartuisoqassappalluunniit illut isikkiuinut sananeqataanullu allangortitsisuunngitsumik iliuseqartoqarnissaa anguniarlugu.

Assiliaq 1 - Kangaatsiami oqaluffik

§ 4 naapertorlugu piutitsinissamik maleruaqqusami kommunalbestyrelsi aamma nunap assiginik pissarsinissaminut pisussaatitaavoq uppernarsarniarlugu illoqarfip avataani piutitsinissamik soqutiginaatillit ilanngullugit sananeqarsimanersut. § 4-mi soqutiginaatillit kommunimut pilersaarusi ilassutit ilanngunneqarumaarput kommunimi pilersaarusiornermi sulianut ilanngullugit.

Siunertat

- Pingaernerpaatut anguniarneqarpoq communalbestyrelsip qulakeerniassagaa, atuarfeqarnikkut, kulturikkut kiisalu sunngiffimmi sammisassaqtitsinikkut sammitinneqartartut sapinngisamik piumassutsit naapertorlugin suleqataasinjaasunit tapersorsorneqartarnissaat amerlanerusut peqataatinneqartarnissaat neqeroorutigineqartunullu akisussaassuseqarnerusumik ingerlanneqartarnissaat anguniarlugu.
- Tamakkulu aallaavigalugit communalbestyrelsip anguniagaraa kommunimi kulturikkut sunngiffeqarnikkullu illuutigineqartut pitsangorsarneqarnissaat. Illoqarfimmi sammisassaqtitsvinnik sukumiisumik pilersitsiortornikkut, nunaqarfinnilu illunik sullivimnnik fritidsklubbitut katersortarfittullu atorneqarsinjaasunik ingerlatsiviusinjaasunillu.

Ikerasaarsummi, Iginniarfimmilu atuarfiutigalugu oqaluffiit pissusissamisut ingerlanngillat, taamaammallu nutaanik oqaluffiliornikkut immikkoortinneqarnissai pisariaqalersimalluni.

Sulianik tulleriaarinissag

	1999	2000	2001	2002
Sunngiffimmi klubbeliormissaq				
Kangaatsiami umiatsiaaqqanut umiatsialivissaq				
Kangaatsiap katersortarfiata iluarsaanneria				
Attumi katersortarfiup iluarsaanneria				
Iginniarfimmi oqaluffik nutaaq				
Ikeraaarsummi oqaluffik nutaaq				
Attumi illu sammisassaqtitsivik/minihal				
Attumi, Iginniarfimmi arsaattarfijit				
Ikeraaarsummi atuakkanik atorniartarfiup pitsanngorsarnissaa				
Iginniarfimmi atuakkanik atorniartarfiup pitsanngorsarnissaa				
Kangaatsiami Katersugaasivik (B -36)				

QERNERTOQ : Aningaasaqarnermut inatsimmut ilangukkusutaq / pilersarummut

QASERSOQ: Immikkoortami pilersarummi ilaareersoq

Tunngaviusumik sananeqaataanut naeqgiussineq

Immikkoortami C5-mi illu sammisassaqtitsiviliorissamut imaluunniit sanaluttarfittut atorneqarsinnaasumik pilersitsinissamut periarfissiisoqarsimavoq kiislau nunaminertamik immikkoortitsisoqarsimalluni angallannikkut aqquserneqarnissanut siunissamilu Kangaatsiap avannaatungaani umiatsiaaqqanut umiatsiviliorissamut atatillugu (immikkoortortaq B2).

Piutitsinissamut killiliussat piffimmi pilersarusiammi aalajangersarneqarsimasut sukumiinerusumik alaalajangersagaqarnikkut isumannaarmeqareersimallutik.

1.3.1. INNUTTAASUT ATUGARISAAT

Assliaq 1-mi takutinneqarpoq Kangaatsiap illoqarfiani nunaqarfinnilu sisamaasuni agguaqatigiisillugu innuttaasut amerliartornerat. Qulaani allanneqarsimasutut (takuuk immikkoortoq 1.1.3 qup.8) Kangaatsiap kommuniani piffissami 1985-miit 1995-mut innuttaasut amerliartornerat %-tinngorlugu nuna tamakkerlugu agguaqatigiisitsinermut naleqqiullugu annertunerugaatsiartoq.

Ukiuni kingulliunerusuni inuutissarsiornikkut aningaasarsiornikkullu ajornartorsiornerup kingu-nerisaanik piffissami 1995-miit- 1998-mut nakkariaateqarsimasoq nunali tamakkerlugu annikikkaluamik siuariartoqarsimalluni.

ILLULIAT	1985	1990	1995	1998
Kangaatsiap illoqarfiani	467	536	662	641
Nunaqarfiiit katillugit	795	811	860	861
Attu	365	353	325	307
Iginniarfik	76	67	81	99
Ikerasaarsuk	50	74	102	100
Niaqornaarsuq	304	317	352	355
KATILLUGIT	1.262	1.347	1.522	1.502

Assiliaq 1 - 1985-miit 1998-mut innuttaasut amerliartornerat

Nunaqarfinni innuttaasut tamatigut ileqqusumillu inuutaasut amerlassusaanut naleqqiullugit ataatsimut katillugit innuttasut amerlassusiini amerlanerujuannagajassimapput (1998-mi : 60 %-ngajaasimallutik), taamaallaat Upernaviup Kommuniani nalunaarsorneqarsimasutigut nunaqarfinni innuttaasut amerlanerusuimallutik. Uanilu ilisarnaataalluarpoq, nunaqarfinni innuttaasut amerlassusii amerliartuinnarsimammata, naak ukiuni kingulliunerusuni amerlassusii appari-aallasihamangaluarlutik. Tamanna nuna tamakkerlugu pilersaarummut naleqqiullugu naleqqutivis-simanngilaq, tassami inuttussuseq appariartuinnarsimammat. Tamakkulu tmarmik nunaqarfiiit kommunimut qanoq pingaaruteqartignerinik takussutissaalluarput.

Nunasiffiqeqartarsimanerata siammasissusaanut pissutaanerusiamvoq ileqqusumik aalisarnik-kut piniartuunikkullu inuutissarsiuteqarfionera, nunaqarfiiillu annerit marluk Attu, Niaqornaarsullu nunatsinni nunaqarfinnut annermut arfineq marlunnut ilaammata. Nunaqarfiiit kommunimi mikinerusut marluk inuttussutsikkut amerliartorfiunerpaa simallutik, soorlulu takuneqarsinnaasoq nunaqarfiiit agissusaat imminnut akilersinnaasutut taaneqarsinnaasoq.

1.3.2 INEQARNIKKUT ATUKKAT

1996-mi A/S INI kommunip nunaqarfiiini inissaqarniarnermut tunngatillugu nalunaarsuisimavoq. Tamatumalu inernera assilani 2-mi 4-milu takuneqarsinnaavoq naliginnaasumillu takutillugu annertuallaanngitsumik isaterisoqarnisaanik pisariaqartitsisoqarnera, kisiannili annertuumik nutarterisoqartariaqartoq. Ungalusami siullermi takutinneqarpoq inissiat amerlassuui tullianillu inissiat isaterneqarnissaminnut piukkunnarsisimasut amerlassusii. Ineqarniarnikkut pisariaqartitsineq PB 20 -mut ilusiliaq naapertorlugu naatsersugaapput, qupperneq 26-miuttoq naapertorlugu. Nutaanik illuliortitsinissamut pisariaqartitsineq naatsorsugaavoq pisariaqartitat ineqartullu amerlassusaat naapertorlugu isatigaasimasunullu taartigineqartusat ilanngullugit.

	Init amerlassusaat	Isaterinissamik pisariaqartitsineq	Inissanik pisariaqartitsineq	Nutaanik ill. Pisariaqartitsineq
Attu	109	4	127	22

Assiliaq 2 - Attumi isaterinissamik pisariaqartitsinerit, nutaanillu illuliortitsinissamik pisariaqartitsinerit 1996-mi (INI)

	Init amerlassusaat	Isaterinissamik pisariaqartitsineq	Inissanik pisariaqartitsineq	Nutaanik ill. Pisariaqartitsineq
Iginniarfik	27	8	30	11

Assiliaq 3 - Iginniarfimmi isaterinissamik pisariaqartitsinerit, nutaanillu illuliortitsinissamik pisariaqartitsinerit 1996-mi (INI)

	Init amerlassusaat	Isaterinissamik pisariaqartitsineq	Inissanik pisariaqartitsineq	Nutaanik ill. Pisariaqartitsineq
Ikerasaarsuk	26	1	39	14
	Init amerlassusaat	Isaterinissamik pisariaqartitsineq	Inissanik pisariaqartitsineq	Nutaanik ill. Pisariaqartitsineq
Niaqornaarsuk	99	12	123	36

Assiliaq 4 - 5 - Niaqornaarsummi isaterinissamik pisariaqartitsinerit, nutaanillu illuliornissamik pisariaqartitisinerit 1996-mi (INI)

Taamaallunilu illunik 25-nik isaterinissaq pisariaqalersimavoq. Ilanngullugulu inissiat taartaasussat nutaanik illuliassanut ilanngullugit naatsorsuutigineqarsimallutik katillugit inissiat 83-iullutik.

1.3.3 SANAARTUGASSATIGUT KIISALU SANAARTORTITSINISSATIGUT KISSAATIGISAT

Skema atanni ittoq - qulaani immikkoortortanut pilersaarutit naapertorlugit - sanaartugassat pioereersut sanaartugassanullu kissaatigineqarsimasut nunaqarfinni sisamaasuni.

	Attu	Iginniarfik	Ikerasaarsuk	Niaqornaarsuk
Tunisassiorfiit	✓ •	✓ •	✓ •	✓ •
Filialkontor	✓ •	✓ •	✓ •	✓ •
Tikeraanut inissiisarfik	✓			✓
Ataatsimoorussamik sannavik	✓	✓	✓	✓
Illut sulliviit/ katersortarfiiit	✓		•	• ✓ •
Qatserutaasiviit	✓ •	✓ •	✓	✓ •
Iliveqarfiiit	✓	✓	✓	✓
Ikuallaaviiit	✓ •		•	•
Anartarfiiit kueraavissaat	✓ •		•	✓ •
Innaalagissamik pilersuineq / -aqqutit	✓ •	✓ •	✓ •	✓ •
Tankeqarfiiit	✓	✓	✓	✓ •
Imermik pilersuineq	✓ •		✓ •	✓ •
Helistop-it	✓ •	✓ •	•	✓
Talittarfiiit	✓ •	✓ •	✓	✓ •
Aqquserngti	✓ •		•	✓ •
Meeqgerivik	•			•
Nunaqarfinni nakorsiartarfiiit	✓ •	✓	✓	✓ •
Atuarfeqarfik	✓ •	✓ •	✓ •	✓ •
Oqaluffiit	✓		•	✓
Arsaattarfik	•	✓	•	✓
Minihal	•			
Katersortarfik	✓ •	•	•	✓

✓ : sanaartukkat pioereersut

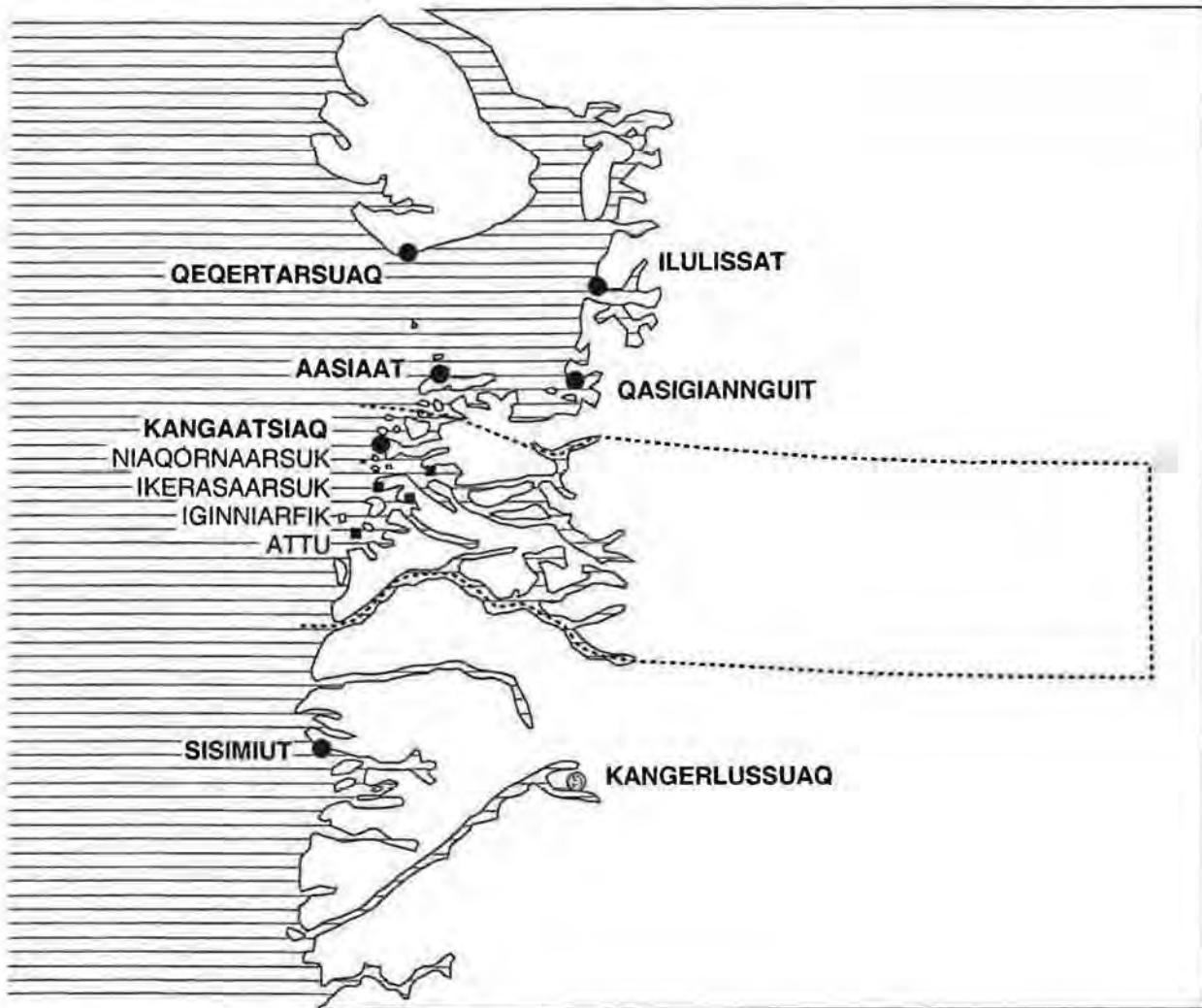
• : nutaamik sanaartortitsinissamik pisariaqartitsineq / illuliorneq

Assiliaq 5 - Sanaartukkat pioereersut aammalu nutaanik sanaartugassanik pisariaqartitsinerit

2. ILLOQARFIUP NUNAQARFILLU KILLEQARETINI PILERSAARUTIT

2.1 NUNAMINERTAMIK AGGUAASSISARNERMI OQARTUSAATITAANEQ

Nunaminertat pillugit nalunaarusiammi § 2 naapertorlugu kommunimut pilersaaruseq kommunip iluani nunaminertat killersorneqarsimanaerink imaqartussaavoq, tassanilu kommunalbestyrelsi oqartussaavoq. Kommunalbestyrelsi illoqarfiup kiiligata iluani nunaminertanik tunniussisarnermi oqartussaatitaavoq aammalu nunaqarfiiat ataasiakkaat killiligaanerisa iluanni. Nunaqarfinnut killiliussat assilissami 2 takuneqarsinnaavoq, aammattaaq nunaqarfiiat killiligaasimanerat Attup, Iginniarfiup, Ikeraasaarsuup kiisalu Niaqornaarsuup pilersaarusiornerni takuneqarsinnaallutik.

Assiliaq 1 - Kangaatsiap kommuniat illoqarfinnus allanut naleqqiullugu inissisimanera

2.2 KANGAATSIAP KOMMUNIA

Kangaatsiaq, isumaqarpooq "Kangeq mikisunnguaq", Aasiaat Sisimiullu akornannni inissisimavoq qaasuitsumiit 200 kmmissaani illuni. Kommunili nunap assigani aammalu ornikkuminartutut nunap assingani akunaatsumi Diskobugt-imi inissisimavoq, naak Kangaatsiap illoqarfittaa Diskobugt-imit 80 km.missaanni inissisimagaluartoq. Illoqarfik avammut imannaap tungerpiaani ippoq aammalu illoqarfimmiit sermersuup tungaanut 150 km ilortortutigisumik qeqertarpassuaqartumik kangerluppassuaqartumik aammalu nuupassuarnik siumugassalimmik kangerloqarluni.

Kangaatsiaq Kalaallit Nunaanni illoqarfiiut nukarlersaraat, tassami aatsaat 1986-mi illoqarfittut taaguuteqalersinneqarsimammatt 1953-miit "nunaqarfittut kommuniusutut" ingerlareernermi kingorna. Siusinnerusukkut kommunia Aasiaat kommuniat ataani inissisimasiavoq.

Kangaatsiapo Kommunia 1.500-nik innuttaqarluni nunatsinni kommuninut minnernut ilaavoq, 1960-ikkunnillu ataatsimut eqiterisoqarnerata nalaani kommuuni tamakkerluni inuerutigajal-luinnarsimalluni. Innuttaasulli malartaasernerisigut iluatsitsinkut pilersaarutaasumik inuerutsitinisaagaluit pinngitoortinneqarsimapput aammalu kommuuniit aallarartut nunasisullu, kiisalu Ikerasaarsummi taamatut - 1993-mi - politikkikkut kissaatigineqarsimasumik nunaqarfip inuerutsinnejarnissaralua taamaatiinnarnerqarsimalluni.

Kagaatsiallu illoqarfia - atoruminartuni atoruminaatsunilu - suli nunaqarfissuartut nammineq nunaqarfisami akornanni inissimasutut oqaatigineqarsinnaavoq. Pitsaasutut oqaatigineqarsinnaalluni, pissutigalugu illoqarfik angivallaannginnami kalaallinullu ilisarnaataalluartumik allanisut (Kalaallit Nunaanni illoqarfut allat assigalugit) betan-inik inissialiorfigineqarsimanginnami. Aappaatigulli kommuuniit avammullu angalannikkut - nunaqarfiillu innuttai eqqarsaatigialugit - kiisalu nioqqutissanik pilersuinikkut - naammaginangilliunnarluni, kiisalu sanaartornikkut (ukiorpassuarni) ingerlatsisoqarsimanginnera takussutissaalluarluni pissutsit naammaginanginneranut.

Akerlianilli - soorlu Phillip Lautisen angalnermini atuakkiamini allassimasoq - Kangaatsiaq tassaavoq "Kalaallit Nunaat pivusoq - kalaallinik inuiaqtiginnik taaneqarsinnaasoq. Illoqarfik illunik qalipaatigissaartunik ataasiakkaanik sanaartorfingeqarsimasoq, sumilu tamaarni inissiserneqarsimasutut ilutik sorpassuarnillu eqqaaniittooqarlutik, aalisartuunermut piniartuunermullu ilisarnaataalluartunik soorlu makku : qamutit, qimmit, neqinut aalisakkanullu ikaat, ammit innerlugit panersiat, puttaquit, qassutit kiisalu qaannat meeqqat qimmiaqqallu illut eqqaat pinnguarfittut atoraat".

2.3 ILLOQARFIUP KILLINGIA

Kangaatsiap illoqarfia killeqarfianut ilaapput sanaartugaasimasut pioreersut, siunissamilu sanaartorfissatut nunaminertat innersunneqarsimasut kiisalu tamanut atugassanngorlugit nunaminertat immikkoortinnejarnissaralua aammalu imeqarnermut atutgassatut killiliunneqarsimasut. Takuuk assiliaq 2.

Nuuk, Kangaatsiap illoqarfia inissimaffia sumiiffimmi pilersaarusrorfiusoq immikkoortortamiippoq. Tamanna nunap assiliorfigineqarsimavoq uuttuut 1:2.000 atorlugu. Kangimut nunap qaani naqerlut pingasut immikkut ittut appasinnerpaaffiini nunami illoqarfip iluata killingata malittarai. Sinnerani illoqarfip iluata killingata kujammut-kimmut sineriak malittaraa illoqarfik kaajallallugu nunaminertaq imarlu figur 2-mi takutinnejartutut killilorsorneqarsimasoq tikillugu.

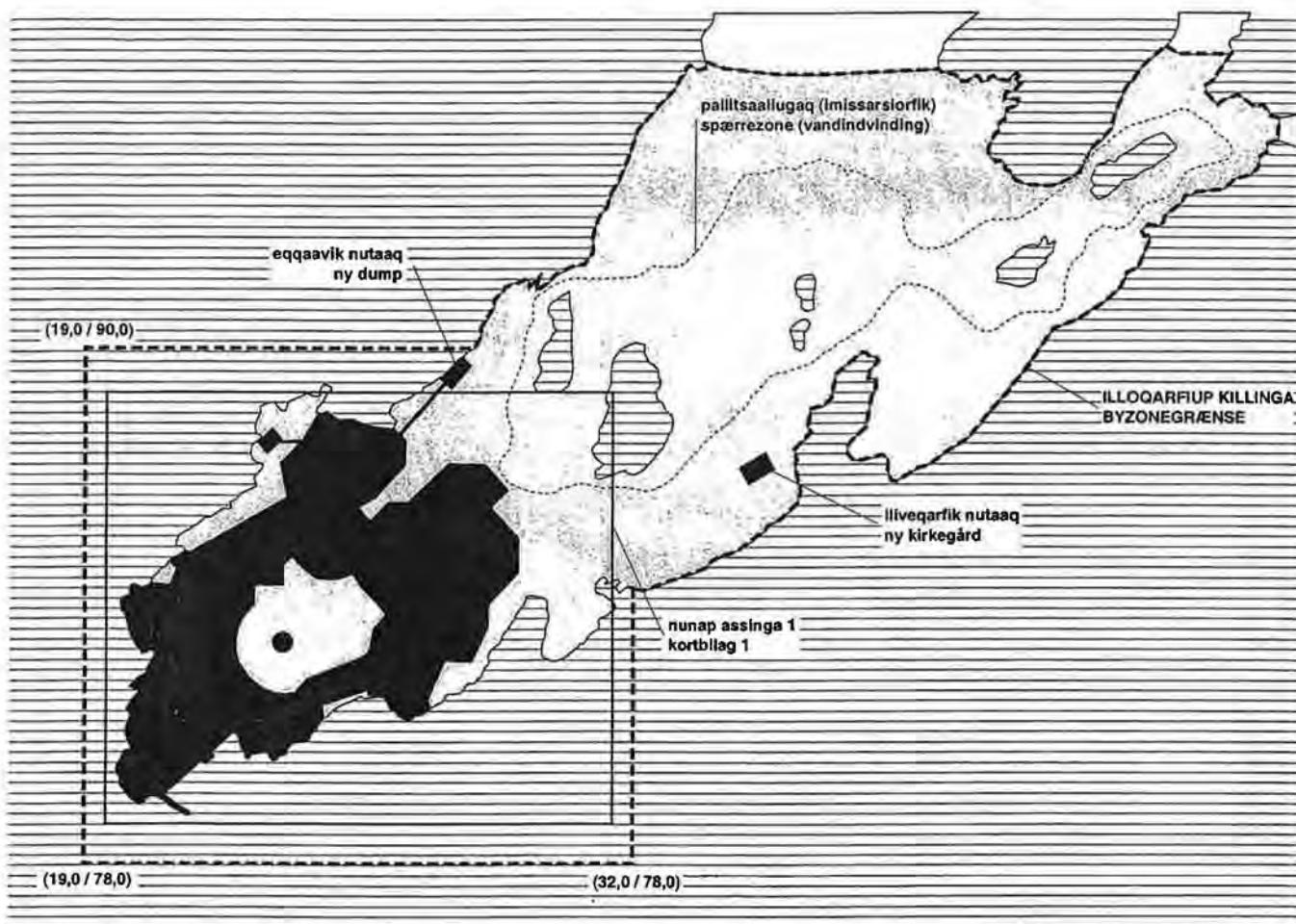
Illoqarfip killeqarfia iluani nunaminertat kommunibestyrelsip oqartussaaffigai. Kommunalbestyrelsi pisussaatitaavoq - ilaatigulli immikkut piginnaatitaalluni - piffimmi pilersaarusrorfi ingerlatsitissalluni kommuuniit pilersaarusrorfa naapertorlugu.

Illoqarfip iluani nunaminertanik atuisarneq taamaallaat kommuunimut pilersaarusrorfa tunngaviusumik sananeqaataa aammalu killiliussamik aalajangersakkat tassunga atuuttut naapertorlugit pisassaaq. Takuuk immikk. 3.1, "Kangaatsiap tunngaiusumik sananeqaataa aammalu 3.2 "piffimmi pilersaarusrorferup killissai".

Illoqarfip iluata killilorsorera siunissami illoqarfip ineriarforfigisinnaasaatut nunaminertanik pisariaqartinneqartunit, silami sukisaarsaarfiusinnaasunit aammalu illoqarfip iluani nunaminertat imissarsiorfiit inniminnerneqarsinnaanerinut kissaatigisanit tunngaveqartinneqarpoq.

Kangaatsiap illoqarfiani imeqarqarfip avammut killilorsorneqarnera. Kangaatsiap illoqarfiani imeqarfik tikeqquaanngitsumik killilorsorneqarsimavoq assiliami 2-mi takuneqarsinnaasutut. Tamakkulu killigitia qanga GTO-mit ikkusuunneqarsimallutik, kisiannili killiliussassat nutaat kommuunalbestyrelsimut akuerisassanngorlugit nassiuunneqarsimapput, tamannalu 1999-p ingelanerani pisussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Iliveqarfissatut eqqaaveqarfissatullu piukkunnejartut assiliaq 2-mi takutinnejartutut immikkoortinnejarnissaralua aammalu illoqarfip iluata killingata kujammut-kimmut sineriak malittaraa illoqarfik kaajallallugu nunaminertaq imarlu figur 2-mi takutinnejartutut killilorsorneqarsimasoq tikillugu.

Assiliaq 2 -Illoqarfiaup killiga, imeqarfiaup killilersornera, iliveqarfittaaq kiisalu eqqaaveqarfittaassaq

2.4 NUNAQARFIIT KILLIGI

Nunaqarfiit killigi nunaqarfinni ataasiakkaani pioreersunik sanaartorfigineqarsimasut ilanngullugit kiisalu siunissami ineriertitsinernut aammalu soorunami sanaartukkanut ataasiakkaanut attuumassutillit ilaapput. Tassanilu nunaqarfiit pilersaarusrioneqarnerannut innersuussisoqarpooq, immikkortunut 4, 5, 6, kiisalu 7-mut. Nunaqarfiit killeqarfisa iluani kommunalbestyrelsi oqartussaatitaavoq.

Nunaqarfiup iluani nunaminertamik atuinissaq nunaqarfinnut pilersaarutit pingarnerutitatut ilusaat aamma tassunga atatillugu nunaminertanik atuinissamut malittarisassat najoqqutaralugit taamaallaat pisinnaatitaavoq.

Taamaalilluni nunaqarfiup iluata killeqarfia siunissami nunaqarfimmun atatillugu ineriertornis- samut aammalu silami sukisaarsaarfiusinnaasunut soqutiginninnernut nunaminertanik pisariaqartitsinernut tunngavilersorneqarpooq.

Tamatuma saniatigut arlalitsigut nunap assingini immikkoortitseriaaseq nunaqarfiup iluata killilersorneranut tunngavigineqartariaqartarsimavoq, nunaqarfiit ataasiakkaat akornanni nunaminertanik uuttortaanerit annikittuinnaanerat pissutaanerulluni.

Taamaalilluni Attumut nunaqarfiup iluanut killigititaq Attumut nunaqarfiup pilersaarutaani takutitatut killilersorneqarpooq.

Taamaalilluni Iginniarfiup nunaqarfiup iluatut killigitinneqartoq avannamut innaqqissumut naleq-qiullugu aammalu kujammut qaqqajunnaq ilanngullugu naatsorsuitigisaavoq, nunaminertarlu appasinnerusoq kujasinnerusorlu nunaqarfiup iluata avataaniitinneqarluni. Tamanna tunngavigalugu nunaqarfiup iluata killinga Iginniarfimmun nunaqarfiup pilersaarutaani takutitatut killilersorneqarpooq.

Taamaalilluni Ikerasaarsummut nunaqarfiup iluata killinga Ikerasaarsummut nunaqarfiup pilersaarutaani takutitatut killilersorneqarpoq.

Taamaalilluni Niaqornaarsuk avannamut-kimmuit innaqqisumut naleeqqiullugu aammalu avannamut-kangimut qupparmut naleeqqiullugu killilersorneqarsimavoq, tamannalu illoqarfiup iluatuattatiinnarneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu nunaqarfiup iluata killinga Niaqornaarsummut nunaqarfiup pilersaarutaani takutitatut aalajangersorneqarpoq.

2.5 NUNAANNARMI SOQUTIGISAT (NUNAANNARMI SANAARTORFIUSIMANNGITSUMI)

Nunaminertani illoqarfiup nunaqarfiullu avataaniittuni, kommunalbestyrelsip immikkut soqutigisaqarfigisaaniittuni, (soorlu takornariaqarnermut, piniarnermullu tunngasuni assigisaanilu), kommunalbestyrelsi immikkut ittunik nunaminertanik sanaartorfigineqarsimanngitsunik pilersaarusiorsinnaatitaavoq tamannalu tunngavigalugu nunaminertanut oqartussaaneq Naalakkersuisuninngaanniit tigusinnaallugu. Kommunalbestyrelsip kommunimut pilersaarusianut ilassuteqartussaavoq sukumiinerusumik nassuaaserlugu piffinnilu nammineq soqutigisaqarfigisani nalunaarsorlugit kommunip pilersaarusiornerata ingerlanissaanut atorsinnaasaminik.